ADO DEN HAAG POST

ADO DEN HAAG POST MAGAZINE **NOVEMBER | DECEMBER 2020**

INTERVIEW
HUIB RUIJGROK

RICARDO KISHNA RENTREE NA
1.168 DAGEN

2020
AFSCHEID VAN ANNUS HORRIBILIS

DE WEG NAAR HET SUCCES…

Er zijn momenten, waarop iemand zich kan afvragen of je moet doorgaan met de dingen die je leuk vindt om je missie te volbrengen. Je hebt geluk, meevallers en adhesiebetuigingen nodig om gestimuleerd en gemotiveerd aan de gang te blijven. Maar ja, het is niet zo'n verdienste als alles meezit.

De kunst is overeind te blijven, door te gaan, als het tegenzit.
In die periode zit ADO Den Haag overduidelijk: financieel zit de club bepaald niet in de slappe was, corona komt daar nog eens overheen, wedstrijden zonder publiek, de sportieve resultaten niet geweldig en het spel zorgt voor veel hoon en leedvermaak. Het spel wordt gekwalificeerd als ultrazwak en je bent de risée van het nationale voetbal.
Iedereen mag er iets van vinden. Een groot goed, dat wij vooral moeten koesteren. Ach, wee, foei en schande roepen is simpel. Echter, de sleutel naar de oplossing zoeken, is slechts weinigen gegeven. Op de vraag wie de genie is met probleemoplossend vermogen is het oorverdovend stil aan de overkant. Ook bij doorgaans zo mondvaardigen met hun flux de bouche.
Hulde aan degenen, die tegen de verdrukking in onverdroten doorgaan. Met engelengeduld, volharding en moed. Hun gun je de gelegenheid, de ruimte en het geluk de horizon met perspectief te bereiken.
Weet wel, dat de weg naar het succes is vaak geplaveid met tegenslag, teleurstelling, hobbels en hindernissen.

Frans Leermakers

Colofon
ADO Den Haag Post is een uitgave van HFC ADO Den Haag
November/december 2020

Adres:
Haags Kwartier 55
2491 BM Den Haag

Redactie:
Jan-Hermen de Bruijn
Roeland Gelink
Roger Huygen
Marc Klaui
Jan Klijn
Frans Leermakers
Herman Lubsen
Ron Triep

Columnist:
Martin Jol
(Uit Het Têgnisch Hâgt Gegrepen)

Vaste medewerker:
Raymond Arkesteijn
(De Fotoschilder)

Grafische vormgeving:
Studio Blanco Haug

Foto's en illustraties:
ADO Den Haag
Jan-Hermen de Bruijn
Marc Klaui
Frans Leermakers
Eric de Wit

Uit archieven van:
Jan-Hermen de Bruijn
Jan Klijn
Frans Leermakers

INTERVIEW HUIB RUIJGROK:

PROF OF VRIJWILLIGER, ALTIJD PASSIE EN GEEN VRIJBLIJVENDHEID

NIETS IS **HUIB RUIJGROK** NA AL DIE JAREN VERLOREN VAN ZIJN MEESLEPENDE ENTHOUSIASME. INMIDDELS 76 JAAR, TOEN HIJ BIJ FC DEN HAAG/ADO BEGON PAS 28. 'JOH, IK KWAM ER IN EEN GESPREID BED. MÉÉR DAN DAT ZELFS'. HIJ DOELT OP HET TOENMALIGE **REGIONALE JEUGDELFTAL**, DAT HIJ ALS OPVOLGER VAN **ROB BAAN ALS TRAINER** MOCHT OVERNEMEN.

En dan rollen de namen van de talenten van zijn verbale lopende band. 'Johnny Dusbaba, Martin Jol, Martin Toet, Tscheu-la Ling, Boudewijn de Geer, Leentje Swanenburg. Kees Storm, Hannie van Spronsen, Jos Smits. Jan Lobel als elftalleider. En ja, Choufoer, de voorzitter toen. En de jeugdvoorzitter, Nico van der Hoek. Een kaarsrecht staande man, een strenge blik. Iedereen had respect voor hem, was zelfs een beetje bang. Maar uiteindelijk een aardige man. Echte ADO'er.'
'Ach, wat een tijd. De leiding gaf eigenlijk maar één ding speciaal mee. Een keer kampioen worden in de regionale jeugdcompetitie. Feyenoord een keer achter ons laten. Dat was Baan blijkbaar niet gelukt. Wel nu, we waren in januari al kampioen. Feyenoord verslagen. Maar één verliespunt, tegen Feyenoord in de return. In juni glansrijk landskampioen geworden, na een toernooi in Zeist tegen al die andere districtskampioenen. En ja, mijn verantwoording was ook talenten afleveren aan het betaalde voetbal van FC Den Haag/ADO. En wat doet Evert Teunissen, toen hoofdtrainer? Hij hevelde na dat glorieuze seizoen bijna de hele mikmak in één klap over naar de selectie van het eerste elftal! Toen begon die tijd van 'Oom Aad en zijn neefjes'.

Bescheiden en relativerend als hij is, vergeleek hij niet zichzelf, maar wel de situatie als bij Ajax. Waar er echt op grote schaal succes werd geoogst door Stefan Kovacs en was gezaaid door Rinus Michels. 'Zo voelde ik het ook. Baan was de Michels van de ADO-talenten, ik de Kovacs, die als het ware de vlag op het dak mocht zetten.' Van kindsbeen en huis uit HBS'er en ook altijd (lid) gebleven hadden die maar twee seizoenen bij FC Den Haag/ADO een enorme impact op zijn verdere (trainers)leven Het was ook pas zijn eerste klus. Daarvoor had Huib Ruijgrok de hele wereld over gereisd. Eerst als steward op de 'Willem Ruys', toen één van de vlaggenschepen van de Nederlandse scheepvaartwereld. Vervolgens was hij steward bij de KLM. Te land, ter zee en in de lucht, nog lang geen dertig en praktisch geen land waar hij niet was geweest.
Hoewel serieus en enthousiast van aard, het avontuur trok hem wel. Nieuwe dingen ontdekken en ontwikkelen.

De kampioensfoto van de ADO-jeugd in 1973, waarop Huib Ruijgrok ontbreekt omdat hij elders moest scouten.

En om steeds terug te keren in Den Haag. Daar stond en staat zijn huis, zijn thuis en zijn club HBS, waar hij nu op maandag met nog wat oudgedienden asbakken schoonmaakt. ‘En een praatje maakt met die en gene. Zoals Cees Tempelaar, één van de aankomende ADO-talenten van toen, en nu gymleraar, die voor zijn school gebruik maakt van Craeyenhout, het complex van HBS. Praten met Huib Ruijgrok kun je uren achtereen. Never a dull moment! ‘Mensen ontmoeten, praten met hen, in groepen samenwerken om iets te bereiken of goed te doen’, deze zaken beschouwt hij als zijn drijfveren. Op zowel vrijwillige als professionele basis.

Zijn vermogen zich aan de meeste situaties aan te passen bracht hem ver. In situaties, waarbij zich minder prettig voelde, bezat hij het vermogen snel en resoluut te besluiten te stoppen en op zoek naar iets anders te gaan. Geen punt, sans rancune, alleen een beetje jammer onder het motto ‘Het bracht niet wat wij ervan verwachtten’. Zo gaf hij zijn werkzame leven een boeiende inhoud. Van het genoemde meer dan gespreide bedje bij FC Den Haag/ADO, waar hij merkwaardig genoeg toch ‘weg moest’. Door bezuinigingen. Hij vond zelf een mooi alternatief bij Sparta als assistent-trainer. Zijn eerste hoofdtrainerschap was in Noorwegen, bij de toenmalige staartclub Molde FK waarmee hij Europees voetbal zou bereiken. Hij werd dankzij buitenlandse ervaring en succes ook in Nederland hoofdtrainer, bij De Graafschap waarmee hij onverwacht promoveerde naar en daarna volgens verwachting vrijwel kansloos linea recta uit de Eredivisie degradeerde. Zijn volgende klus, bij SVV, incasseerde hij zijn enige echte teleurstelling. Weer later fungeerde Huib Ruijgrok als teamcoördinator en assistent bij Leo Steegman in Volendam, was hoofd opleidingen bij Sparta om vervolgens als STK-functionaris (Sporttechnische kader), trainer en in vele andere – zowel als betaalde kracht en als vrijwilliger – functies in een langgerekte periode bij HBS te eindigen.
Een blauwe maandag verbleef hij op de destijds zeer hoog aangeschreven staande Sporthochschule in Keulen voor zijn trainersstudie. ‘Ik ging al snel door mijn knie, dus kon er onmogelijk verder. Toch een interessante periode, hoe kort deze ook duurde. Ik volgde toen FC Köln van nabij. Eigenlijk net zo’n club als ADO Den Haag. Op basis van een roemrijk verleden een grote naam, af en toe Europees voetbal. Maar nu? In de onderste regionen van de Bundesliga, af en toe een degradatie, dan weer terug op het hoogste niveau.

Huib Ruijgrok en Boudewijn de Geer (links vieren onverwacht succes bij De Graafschap.

Maar nooit doorstoten naar de top. Weet je, Keulen kent net als de stad Den Haag geen echte grote bedrijven die achter de club willen gaan staan. Het lijkt net als Den Haag een soort ambtenarenstad. Jammer eigenlijk, niet?’ Huib Ruijgrok voelt zich gezegend te zijn opgegroeid in een soort ‘ideale’ tijd en wereld. Die van vlak na de Tweede Wereldoorlog. Alles moest worden opgebouwd, overal was werk, in de hele wereld. Door een kennis bij HBS kwam hij terecht bij de ‘Willem Ruys’. Door HBS’er en sportjournalist Frans Hoekstra werd hij gewezen op de trainerscursus voor het geval hij niet zijn leven lang wilde blijven hangen in de Horeca-sfeer. Toen hij op de B-trainerscursus zat wees Theo Verlangen hem op de vacature bij FC Den Haag/ADO, die ontstond doordat Rob Baan voor zijn eerste job als hoofdtrainer naar FC VVV zou gaan. ‘Huib, ga praten met Choufoer,’ zei Theo mij. Ik volgde dat advies, de rest is geschiedenis. Natuurlijk, Choufoer informeerde in Zeist, bij mijn docent Siem Plooyer. Deze man heeft mij enorm geholpen. Daarna kon ik in het Zuiderpark aan de slag’.

‘Een van talent overlopende selectie had ik. Ondanks dat meer dan gespreide bedje waren er toch ook wat toevallige factoren die meespeelden. John Dusbaba wilde weg bij ADO, terug naar ODB. De overschrijving ging niet door, omdat hij het formulier te laat inleverde. Hij moest dus bij ADO blijven. Maar ja, ik wist niet direct hoe in hem in het team moest passen. Peter Landers had zijn been gebroken, kon dus lange tijd niet spelen. Daardoor had ik ruimte voor Johnny. Nou, die kans heeft hij gepakt. Ja, in die tijd assisteerde ik met Rinus Loof ook Evert Teunissen. Ik scoutte ook, zelfs op de dag dat de regionale jeugdploeg de kampioenswedstrijd tegen SC Lisse speelde. Daar was ik niet bij, stond niet op

de kampioensfoto. Dat voel ik zelfs nu nog als een teleurstelling. Maar ja, Eddy Hartmann, de manager, zei toen: 'Dat team van jou loopt als een trein, dat wint wel. Die scouting vind ik belangrijker en ik sta erop dat jij dit doet. Maar ach, bij latere hoogtepunten was ik er wel bij. Zoals het Internationaal Jeugdtoernooi in 1973. Finale tegen FC Amsterdam, dat uitkwam met Nico Jansen, Gerard van der Lem en Geert Meijer. Op achterstand komen, winnen met 3-1 op die bloedhete zondag. Zes-, zevenduizend man in het Zuiderparkstadion. Wat was dat team van ons goed, zeg!'

'ADO, FC Den Haag/ADO, kwam toen op mij over als een gezellige club. Gemoedelijk, zoals bleek bij dat kampioensfeest van de jeugd in het clubgebouw en ook mijn afscheid een jaar later. Er werd veel werk van gemaakt. Kwam heel dankbaar en warm over. Dat vond ook Annemarie, mijn vrouw.' Dit, ondanks het feit, dat er sprake was van een 'gedwongen' vaarwel. De club moest bezuinigen, snijden in het technische budget. Er moest een trainer weg. Ook oog viel op Huub Scherpenisse, de trainer van de hoogste amateurselectie. De clubleiding wilde Huib Ruijgrok die selectie erbij laten doen. Echter, de amateurselectie hechtte zo aan Scherpenisse, kwam in opstand tegen diens eventuele vertrek. De spelers dreigden ook massaal te vertrekken. Intussen had Ruijgrok een aanbod van Sparta om daar assistent-trainer te worden en kon daarmee FC Den Haag/ADO voor een groot conflict behoeden. Huib zou zijn draai ook op het Rotterdamse Kasteel vinden en de ADO-amateurs beleefden met Huub (scheelt maar één letter, red.) het beste seizoen in de clubhistorie door dit te bekronen met de landstitel van het nationale reservevoetbal.
'Ook bij Sparta had ik het inderdaad naar mijn zin. Eigenlijk net als bij ADO veel goede, opkomende talenten, die ook voortkwamen via goede scouting. Met Sparta 2 won ik nog de beker (Pellikaanbeker, red.) door de finale in het DHC-stadion in Delft te winnen van… FC Den Haag 2.' Een feest van herkenning, triomf met de Spartanen en ook medeleven met de teleurstelling van de ADO'ers, zeg maar.' Intussen wilde Huib Ruijgrok naar de A-trainerscursus zoals de opleiding voor het hoogste diploma destijds heette. Niet voldoen aan de toen gehanteerde criteria dwarsboomde Huibs ambitie om door te dringen tot de groep hoogst gekwalificeerde

Vertrek naar Noorwegen met de auto plus aanhanger met de boot.

Huib Ruijgrok met zijn selectie van Molde FK.

trainers in Nederland. Maar waar een deur werd gesloten, ging er elders een venstertje open. Via journalist Wim Schild jr. van de Haagsche Courant kreeg hij de vraag voorgelegd iets te voelen om trainer te worden van de Noorse club Molde FK. Oud-speler Thor Fuglset van FC Den Haag had een lijntje naar Den Haag uitgegooid. Molde FK was niet alleen de club, waar Fuglset begon, maar ook waar zijn broer en international Jan in de spits stond en waar voormalig speler van FC Den Haag Harry Hestad nog actief was in zijn nadagen. Verder een bescheiden club in het Noorse voetbal, spelend in een stadionnetje met één uit een bergwand gehouwen tribune. De spelers daar waren halve semi-profs, de meesten hadden overdag een baan.
Huib Ruijgrok voelde zich uiteindelijk aangetrokken door het avontuur, laadde zijn auto in met een boot op de aanhanger en vertrok met echtgenote Annemarie naar het land van de fjorden. Ja, de Ruijgrokjes betrokken een echt Noors huisje van hout aan het (Romsdal) fjord in een prachtige, schilderachtige omgeving.
In vele opzichten sloeg Huib Ruijgrok bij zijn nieuw club aan het pionieren. Tijdens de voorbereiding op het nieuwe in april beginnende Noorse seizoen waren de sporen van de winter nog lang niet uitgewist. Om op gladde vlakten overeind te blijven: trainen op spikes(!), omkleden op het eigen complex, twintig à dertig kilometer verderop trainen op een vlakte waar dat kon. Huib Ruijgrok: ‘Het was zoiets als verkleden bij ADO en trainen bij Sparta’.
Om toch onder normale omstandigheden te trainen organiseerde Huib Ruijgrok ter voorbereiding op het Noorse seizoen een trainingskamp in Den Haag. Allemaal low budget. Logeren in Ockenburgh, trainen bij HBS op Crayenhout en oefenwedstrijdjes spelen tegen clubs uit de omgeving van Den Haag. Dacht Molde FK daardoor de Noorse sneeuw te ontwijken, werd Den Haag – medio april! – bedolven onder een dik pak bevroren regenwater… Toch ging bijvoorbeeld de oefenpartij bij het toen door Aad de Mos getrainde De Valkeniers door. De inmiddels half ijs en door dooi waterige sneeuw ten spijt. Het werd een komisch schouwspel, daar in de blubber aan de Rijswijkse Lange Kleiweg.
Ruijgroks pionierswerk bij Molde FK sloeg aan. Niet alleen de simpele dingen, maar ook de veel meer investeringen vergende zaken. Hij had zo zijn ideeën over het bouwen van een grote moderne tribune. Toen hij jaren na zijn vertrek even op bezoek was in Molde, wees een bestuurslid hem op een bouwwerk. ‘Huib, zie je dit. Dat is ‘jouw tribune’. Inmiddels is Molde FK uitgebouwd tot een

waar voetbalbedrijf, bijna jaarlijks geabonneerd op Europees bekervoetbal, en bespeelt een prachtig en modern stadion aan het fjord. Huib Ruijgrok: 'Ja, er zijn mensen gekomen, die het nodige in de club hebben geïnvesteerd', vult Huib Ruijgrok aan.
De toenmalige aanpak en adviezen van Huib Ruijgrok sloegen aan. Met de juist naar de hoogste klasse gepromoveerde ploeg bereikte hij met Molde FK zelfs Europees voetbal! Een primeur voor MFK zoals supporters hun blauwwitte club noemen. Een UEFA-Cupavontuur tegen Torpedo Moskou, compleet met bezoek aan het Kremlin en het Rode Plein. Het succes van MKF werd enerzijds als opmerkelijk beschouwd. Anderzijds telde de selectie van Ruijgrok een aantal goede voetballers zoals Age Hareide (later prof in Engeland, Noors international, vervolgens een internationale toptrainer en coach van Denemarken!), een aantal routiniers (Jan Fuglset en Harry Hestad) en behoorlijk wat krachten die werkelijk alles gaven in hun wedstrijden. En een paar paradijsvogels zoals Boudewijn de Geer! De toenmalige prof van Haarlem zocht contact met Huib Ruijgrok, vroeg naar de mogelijkheden in Noorwegen. Hij kon komen, maar moest een vergunning zien te krijgen om er ook te kunnen werken. Dat moest specialistisch werk zijn. Boudewijn ging door voor ICT-man, maar zat rond de training op de grasmaaimachine als een volwaardige groundsman. Huib Ruijgrok: 'Boudewijn deed het in Molde zo goed, dat al snel de toenmalige landskampioen Lilleström aanklopte. Lilleström, dat toen in Tom Lund de nationale topper in huis had.
En Boudewijn ging. Jammer, voor mij en Molde, leuk voor hem.' Het geluk lachte Huib Ruijgrok toe in Noorwegen. Niet alleen op het veld, ook in zijn gezin. Zoon Ragnar werd er geboren.
Huib Ruijgrok had naam gemaakt in Noorwegen. Fredrikstad werd zijn volgende club. Slechts anderhalve maand. Het klikte niet, bleek al gauw. 'Dan moet je een situatie, waarmee niemand gelukkig is, niet te lang laten duren, maar als goede vrienden uiteengaan', vonden zowel Huib Ruijgrok als de club. De Graafschap werd het volgende station op aanbeveling van Barry Hughes, die hij kende uit zijn tijd bij Sparta. Welnu, met een helemaal niet grootse ploeg bereikte hij de nacompetitie en uitmondde in een wonderbaarlijk verhaal. De thuiswedstrijd tegen FC Den Bosch zou beslissend zijn voor promotie. Boudewijn de Geer, die zich ook in Doetinchem bij de groep van Huib Ruijgrok voegde, had zich niet bepaald in de sympathie van de Achterhoekse fans gespeeld. Zij vonden hem maar een eigengereid ventje en helemaal toen hij had aangekondigd bij De Graafschap te vertrekken, naar Hercules Alicante. De fans floten hem tijdens de warming up en helemaal toen zijn naam werd afgeroepen bij de opstellingen. In de tweede helft gebeurde het wonder: Boudewijn scoorde tweemaal, De Graafschap werd winnaar van de nacompetitie en promoveerde naar de Eredivisie. De fans – het begrip 'Superboeren' moest toen nog worden bedacht – gingen uit hun dak, Ruijgrok en De Geer hossend in de massa op hun schouders. Weer lachte het geluk Huib Ruijgrok toe. En opnieuw niet alleen op het veld, maar ook in zijn gezin. Martijn, zijn tweede zoon, werd geboren.

Met vrouw Annemarie en in Noorwegen geboren zoon Ragnar op de scooter.

De Graafschap, waar Guus Hiddink Huib Ruijgroks assistent was, betaalde in het daaropvolgende seizoen wel de tol voor de onverwachte bevordering tot Eredivisionist. De club was er lang niet klaar voor en kon ook niet

ineens een blik geld opentrekken om de ploeg Eredivisiewaardig te versterken. ‘Toch vond ik het mooi om in de Eredivisie te spelen’, vindt Huib Ruijgrok. ‘Dat wij er vrij kansloos direct weer uitvielen, zag iedereen aankomen. We hebben dan ook geen afbraakvoetbal gespeeld, maar waar mogelijk constructief. Ja, dan loop je de kans er met 8-1 af te gaan bij Ajax in De Meer. En dat is dan ook gebeurd. Ik heb alle spelers wel voorgehouden: Geniet zo veel mogelijk van het spelen in de Eredivisie’. Na De Graafschap volgde een kortstondig verblijf bij SVV om vervolgens terug te keren bij de basis: HBS, de club waar hij voetbalde in het eerste en daarmee in 1965 ook het genoegen smaakte van een kampioenschap. Hij werd op Craeyenhout na zijn trainersloopbaan in het profvoetbal STK-functionaris, een deels door de overheid gesubsidieerde baan om dagelijks trainingen te verzorgen en organisatorisch inhoud te geven aan het technisch kader van de club. Huib Ruijgrok werd ook een aantal jaren hoofdtrainer van zijn club. En aan het succes, dat hij boekte, had Boudewijn de Geer als speler weer diens aandeel. ‘Ja, wij konden goed met elkaar overweg. En Boudewijn was natuurlijk een goede voetballer en als mens niet alleen aardig, maar ook eigenzinnig. Een eigenheimer soms met eigen, zelfs apart te noemen ideeën’.
Anno 2020 geniet Huib Ruijgrok van de ‘oude dag’. Op maandag bij HBS asbakken reinigen en verder wandelen met de hond, genieten met mijn vrouw van de kinderen en de kleinkinderen. En zoals nu heerlijk praten over voetbal, horen wat de achtergronden zijn van bepaalde zaken. Heerlijk rustig, ja. Alleen jammer van die coronatoestanden. Verder hoor je mij niet klagen, hoor.’

LOOPBAAN

Geboren op 26 april 1944 in Den Haag
Gevoetbald bij HBS
Studie aan Sporthochschule in Keulen
Steward op s.s. Willem Ruijs
Steward bij KLM

1972-1974 trainer Regionale A-jeugd en assistent-trainer bij FC Den Haag/ADO
1974-1977 trainer Sparta 2 en assistent-trainer Sparta 1
1977-1979 hoofdtrainer Molde FK (Noorwegen)
1980-1980 hoofdtrainer Fredrikstad (Noorwegen)
1980-1982 hoofdtrainer De Graafschap
1983-1984 hoofdtrainer SVV

Daarna STK-functionaris en hoofdtrainer en diverse andere functies bij HBS
1988-1988 Hoofdtrainer Hauger (Noorwegen)
1990-1992 Elftalleider en assistent-trainer Volendam
1996-1997 Hoofdtrainer HBS
1999-2001 Hoofd opleidingen Sparta

MEDEDELINGEN

Gianni Zuiverloon terug

Gianni Zuiverloon is teruggekeerd bij ADO Den Haag. Hij speelde van 2013 tot 2016 83 duels voor de geelgroenen en scoorde daarin driemaal. Na het vertrek uit het Cars Jeans Stadion zocht hij het avontuur in India, waar hij uitkwam voor Cultural Leonesa, Delhi Dynamos en Kerela Blasters. Onlangs was hij te zien in een documentaire op tv-zender Veronica over voetballers in exotische landen onder de titel 'Paradijsvogels'. Voordat Zuiverloon in 2013 naar ADO Den Haag kwam was hij actief voor Feyenoord, Heerenveen, RKC, West Bromwich Albion, Ipswich Town en Real Mallorca.

Laatste van 2020

Deze ADO Den Haag Post is de laatste van het bizarre jaar 2020. De eerste uitgave van 2021 staat gepland voor 22 januari. Hopelijk een jaar, waarin alles positiever mag verlopen dan het huidige. Voor zover mogelijk wenst de redactie ieder prettige feestdagen en een goede jaarwisseling toe.

Overleden

In de afgelopen periode ontvielen ons diverse bekenden. Oud-scheidsrechter **Charles Corver** overleed op 84-jarige leeftijd. Verder ontvingen wij het droevige bericht van het overlijden van de oud-jeugdleden **Piet Veugelers** (85) en **Piet van der Raaf** (74) en ons Lid van Verdienste en oud-penningmeester **Hans van Muijen** (73). Ons medeleven gaat uit naar de nabestaanden. Elders in ADO Den Haag Post wordt nader ingegaan op hun heengaan.

MORRISON ACTIEF BIJ REGGAE BOYZ

Ravel Morrison (op foto met nummer 15) is bevorderd tot A-international van Jamaica. Hij maakte zijn debuut voor de Reggae Boyz (de bijnaam van de nationale ploeg van Jamaica) met een dubbele interland tegen Saoedi-Arabië. In de eerste ontmoeting (verloren met 3-0) was Ravel invaller, in de tweede (gewonnen met 1-2) had hij een basisplaats en werd in blessuretijd vervangen.

KLEINZOON HARALD BERG NOORS KAMPIOEN

Harald Berg met kleinzoon Patrick.

Leuk bericht uit Noorwegen. Harald Berg, eminente speler van ADO van 1969 tot 1973, zag Bodö Glimt onlangs met groot machtsvertoon kampioen van Noorwegen worden. Het bijzondere is, dat Haralds kleinzoon Patrick deel uitmaakt van het team. Hij is de zoon van Haralds oudste zoon Örjan. Het is de eerste landstitel van Bodö Glimt. Dus, wat Harald, inmiddels 79 jaar, nooit is gelukt lukte wel zijn 23-jarige kleinzoon. Het geluk lacht de familie Berg weer toe. Vorig jaar werd zij zwaar op de proef werd gesteld door het overlijden van Haralds derde zoon Arild op 43-jarige leeftijd.

BEKERMAZZEL

ADO Den Haag komt in de strijd om de KNVB-beker hoe dan ook verder dan in voorgaande jaren. Na in de eerste ronde met heel veel mazzel Sparta te hebben uitgeschakeld is de ploeg voor de tweede ronde vrijgeloot. Na jaren uitsluitend uitwedstrijden voor de beker te hebben gespeeld bracht de loting het geluk van de thuiswedstrijd tegen Sparta en nu dus de tweede meevaller in de vorm van een vrijstelling voor de tweede ronde.

Eerste contract

Lynden Edhart (15) tekende zijn eerste contract bij ADO Den Haag. Hij maakt nu voor het tweede seizoen deel uit van de opleiding op De Aftrap en is deze voetbaljaargang speler van Onder 16. Eerder speelde hij voor DSO, Sparta en Haaglandia.

Ruud Brood (rechts) en Adrie Bogers.

MUTATIES IN TRAINERSSTAF

Het zal weinigen zijn ontgaan: na ruim zes maanden is de samenwerking met hoofdtrainer Aleksandar Rankovic beëindigd. Dit gold ook voor zijn assistent Richard Knopper. Ruud Brood is aangesteld als de nieuwe hoofdtrainer. Adrie Bogers werd vastgelegd als zijn assistent.

NOG STEEDS CORONA

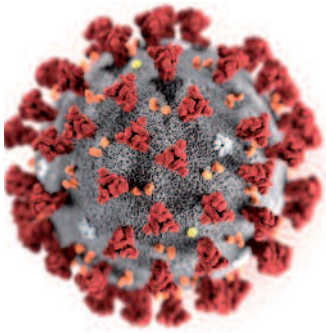

Nog steeds zijn de coronabeperkingen onverminderd van toepassing. Dus alleen wedstrijden voor de Eredivisie bij de mannen en de vrouwen. Voor de overige teams rest niets anders dan trainen, trainen en nog eens trainen. En dan boven de 18 ook nog in beperkte groepjes. En geen kijkers, met uitzondering van personen met een relevante functie, langs de lijn binnen het trainingscomplex. Bijzondere tijden, het is niet anders. Volhouden, ook al is het zonder stip op de horizon. De KNVB speculeerde, dat medio januari 2021 de competitie voor alle teams zou kunnen worden hervat. Echter, de overheid is daarover vooralsnog pessimistisch.

HERINNERING AAN... CHARLES CORVER

LOOPBAAN OM IN TE LIJSTEN

EEN **SCHEIDSRECHTERSLOOPBAAN** OM IN TE LIJSTEN. DAAR MAG DE OP **10 NOVEMBER 2020** OVERLEDEN CHARLES CORVER OP TERUGKIJKEN. DE VOORBURGER, TONEGIDO-MAN, GEMEENTERAADSLID VAN VOORBURG, WETHOUDER VAN LEIDSCHENDAM-VOORBURG, MEDEWERKER VAN HET HEINEKEN-CONCERN **FLOOT OP EK'S, WK'S,** VIER FINALES VAN EUROPESE BEKERTOERNOOIEN, EEN WERELDBEKERFINALE EN VERVULDE **TALLOZE COMMISSIEFUNCTIES** VOOR DE KNVB, UEFA EN FIFA. ADO (FC) DEN HAAG FLOOT HIJ ZELDEN. OMDAT HIJ UIT DE BUURT KWAM.

Maar als opkomend talentvol scheidsrechter en toen hij de nationale top al had bereikt floot hij menige wedstrijd op het Internationaal Jeugdtoernooi in het Zuiderpark. Hij leidde bekwaam, maar onderschatte ook een keer het niveau van het Jeugdtoernooi. Hij gaf tijdens het jeugdtoernooi in 1974 qua hardheid een pinkje toe, maar de spelers namen zijn hele hand.

Zo ontaardde de openingswedstrijd van het evenement tussen FC Den Haag/ADO en Haarlem in een regelrechte schoppartij. En hij was zo eerlijk na afloop toe te geven: 'Ik heb het onderschat, ik had vanaf het begin strakker moeten leiden'. Charles Corver had een briljante loopbaan, vele wedstrijden bracht hij op welk niveau ook tot een goed einde. Jammer, dat die ene wedstrijd van het zo prachtige WK in 1982 tussen Frankrijk en West-Duitsland met dat nare incident van Harald Schumacher en Patrick Battiston altijd in het geheugen van velen bleef hangen.

Charles Corver heeft daarvoor achteraf altijd begrip gehad. 'Had ik waargenomen wat er werkelijk is gebeurd, had ik natuurlijk anders geoordeeld'. Toen was er nog geen VAR. Dan zou de wereld anders aan Charles

Corver hebben teruggedacht. Wij blijven hem herinneren als een briljante spelleider en zijn hem dankbaar voor wat hij voor de voetbalsport heeft betekend.

HERINNERING AAN... HANS MUIJEN

GEHEEL ONVERWACHT OVERLEED **20 NOVEMBER 2020** HANS VAN MUIJEN OP 73-JARIGE LEEFTIJD. HIJ STIERF NA EEN OPERATIE IN **KUALA LUMPUR**, WAAR HIJ DE LAATSTE JAREN WOONDE MET ZIJN JOYCE. HANS DIENDE FC DEN HAAG, ADO EN ADO DEN HAAG VELE JAREN ALS **BESTUURSLID**.

Hans was de zwager van de ook veel te jong gestorven Harry Vos, oud-speler van ADO, PSV en Feyenoord. Bij FC Den Haag kwam Hans van Muijen in de tachtiger jaren in beeld, toen er op aandrang van de gemeente Den Haag een Adviesraad moest worden gevormd met een vertegenwoordiging, die een afspiegeling van de Haagse bevolking was. Via deze raad kwam hij na een aantal jaren terecht in het bestuur van FC Den Haag.

Hans liet zich kennen als een betrokken en bescheiden persoon. Hij trad nooit nadrukkelijk op de voorgrond, maar stond zeker zijn mannetje op financieel gebied. Op dat vlak toonde hij zich zeer waakzaam. Met veel genoegen dacht hij altijd terug aan de periode, waarin Dé Stoop het voorzitterschap bekleedde en Fred van Hal als secretaris fungeerde. Dit werd anders, toen Hans Walraven Stoop opvolgde. Walravens bestuursstijl kon Hans nauwelijks bekoren, maar hij wenste de club aanvankelijk niet zo maar in de steek te laten. Dat werd anders, toen Fred van Hal en medewerker Ron Triep de club uit onvrede verlieten. FC Den Haag had toen te maken met afnemende inkomsten en toenemende schulden. Toen het bestuur overdag ging vergaderen, terwijl Hans dan op zijn werk moest zijn bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG Bank), besloot hij zijn functie van penningmeester neer te leggen.

In 1989 trad Hans van Muijen toe tot het bestuur van HSV ADO, ook in de functie van penningmeester. Tot 1997 zou hij aanblijven. In 1991-1992 was hij ook waarnemend voorzitter, na het aftreden van Jan Lobel tot het aantreden van Hans Wijnants. Hans van Muijen bleef de club, zowel het amateur- als betaald voetbal volgen. In 1999 trad hij weer aan als penningmeester, ditmaal van HFC ADO Den Haag. Die functie zou hij tot 2005 vervullen. Toen verhuisde hij naar Bali, waar hij zich vestigde met zijn Joyce, die hij had ontmoet nadat Hans' vrouw aan een ongeneeslijke ziekte was overleden. Inmiddels was Hans met pensioen gegaan. Hij had zijn nieuwe partner Joyce ontmoet en besloot zich bij haar te vestigen op Bali. Ook van daaruit was zijn interesse voor ADO Den Haag onverminderd groot en volgde hij de club op de voet. Als hij op familiebezoek in Nederland was bezocht hij ook steevast de thuiswedstrijden en soms ook vergaderingen. De laatste jaren woonde Hans in Kuala Lumpur.

Het overlijden van Hans van Muijen kwam geheel onverwacht. Hij zou juist naar Nederland gaan om de 102e verjaardag van zijn moeder te vieren. Door de coronabeperkingen was hij gedwongen in Kuala Lumpur te blijven, waar hij kort daarop overleed. Hans genoot van het leven in de oost. Toch duurde dit eigenlijk nog veel te kort. Hans, dank voor alles wat je hebt gedaan en betekend voor FC Den Haag, HSV ADO en ADO Den Haag.

HERINNERING AAN... PIET VAN DER RAAF

Op 20 november overleed op 74-jarige leeftijd Piet van der Raaf. Hij voetbalde in de jaren zestig in de jeugd van ADO. Hij maakte onder meer deel uit van de betaalde jeugdploeg, die in het seizoen 1964-1965 afdelingskampioen werd. In de strijd om het Nederlands kampioenschap verloor ADO van Volendam. Weliswaar begon de door Bert Jacobs getrainde rood-groene formatie met een thuiszege. In Volendam werd verloren, waardoor de derde wedstrijd op het veld van RCH in Heemstede de beslissing moest brengen. Voor 10.000 toeschouwers dolf ADO het onderspit.
Spelers met wie Piet van der Raaf samen voetbalde zijn onder anderen René Pas, Koos van Dullemen, Dick Advocaat, Harry Vos, Louis de Puyt, Michel van der Loop, Karel Brantz, Jacques Groenendijk, Loek van Noord en Peter Langeveld.
In het maatschappelijk leven richtte Piet zich met succes op het opzetten van een beddenspeciaalzaak in het centrum van Den Haag. Het bedrijf bestaat inmiddels ruim 55 jaar.
Piet was een regelmatige bezoeker van de jaarlijkse PensionADO-dag. Daar genoot hij met zijn oud-teamgenoten volop bij het ophalen van herinneringen.
Ook hield hij zich actief bezig met walking football bij de Old Start.

HERINNERING AAN... PIET VEUGELERS

Op de leeftijd van 85 jaar overleed in Australië ons oud-jeugdlid Piet Veugelers, broer van ons lid Hans Veugelers. Piet speelde vanaf zijn tiende jaar in de jeugd van ADO tot hij de leeftijd bereikte om over te stappen naar de senioren. Toen, in 1955, emigreerde hij naar Australië. Op zijn eerste dag 'Down Under' ontmoette hij zijn vrouw met hij zes kinderen kreeg. In 2015 was Piet Veugelers met zijn vrouw in Nederland en bezocht onder meer het ADO Den Haag Museum (links op de foto, naast zijn broer Hans). Een naam, die Piet zich nog herinnerde uit zijn jeugdperiode bij ADO was George Kraaijenbrink, de vader van de latere doelman Dave Kraaijenbrink van onder meer de ADO-amateurs. Wij wensen de familie Veugelers alle sterkte toe bij het verwerken van het verdriet over het verlies.

Piet Veugelers (links) met broer Hans in het ADO Den Haag Museum.

UIT DE VERZAMELING VAN JAN KLIJN

HANS VAN DER HOEK

DE MAN, DIE DE HONNEURS WAARNAM VOOR HAPPEL

ZO'N RUSTIGE, BESCHAAFDE MAN ALS HANS VAN DER HOEK HAD TOCH EEN LANGERE VOETBALLOOPBAAN MOETEN WORDEN GEGUND DAN TOT ZIJN 29E JAAR. HIJ WAS PAS ZEVENTIEN, TOEN HIJ DEBUTEERDE VOOR FEYENOORD 1 EN HET PROFVOETBAL IN NEDERLAND NOG ZIJN INTREDE MOEST DOEN. HANS VAN DER HOEK WACHTTE EEN VEELBELOVENDE CARRIÈRE. TWEE BEENBREUKEN VERTROEBELDEN DAT UITZICHT.

Langdurige revalidatieperioden ontnamen hem het perspectief op herovering van zijn basisplaats bij de Kuipploeg, die hem in 1960-1961 transfereerde naar SC Enschede. Het werd in Twente geen succes.
ADO bood uitkomst door de ruil met Huub Scherpenisse, die naar Enschede verhuisde. Van der Hoek speelde slechts een seizoen in het Zuiderpark, omdat hij opnieuw werd achtervolgd door duurzame blessurepech (lies en rug). Hij zette een punt achter zijn actieve voetballoopbaan en richtte zich op zijn maatschappelijke loopbaan en werd eigenaar van een sportzaak aan de Rotterdamse Statenweg. De sportzaak, die hij dreef met zijn vrouw Elly, werd een begrip in Rotterdam en omstreken.
En Hans van der Hoek werd trainer. ADO deed in het seizoen 1962-1963 zelfs een beroep op hem om twee wedstrijden de honneurs waar te nemen voor de zieke Ernst Happel. Uiteindelijk was Hans van der Hoek nadien voornamelijk trainer van amateurclubs. Papendrecht, Neptunus, CKC, Alblasserdam, Hellevoetsluis en SC Feyenoord profiteerden van zijn diensten. Hij was ook bestuurslid van SC Feyenoord.
In de Eredivisie speelde Hans van der Hoek 55 wedstrijden voor Feyenoord, waarin hij eenmaal scoorde.
Bij SC Enschede kwam hij tot 12 duels en bij ADO tot 29 competitie-ontmoetingen. Op 29 januari 1962 maakte hij voor ADO zijn enige doelpunt in de thuiswedstrijd tegen PSV (1-1). Tweemaal droeg Hans van der Hoek het Oranjeshirt. Dat was op 27 september 1953 tijdens Noorwegen-Nederland (4-0) en op 24 oktober 1954 tijdens België-Nederland (4-3). Hij overleed op 4 februari 2017 op 83-jarige leeftijd.

DE **ROZE** RÈGÂHS

DE ROZE RÈGÂHS: GEELGROEN HART MET ROZE RANDJE HOEWEL DE ROZE RÈGÂHS , DE EERSTE EN ENIGE LHBT FANCUB IN NEDERLAND AL RUIM ZEVEN JAAR BESTAAT, WAS EERDER NOG GEEN AANDACHT AAN HEN BESTEED IN ADO DEN HAAG POST. LHBT STAAT VOOR LESBISCH, HOMOSEXUEEL, BISEXUEEL EN TRANSGENDER.

In 2013 richtte een aantal ADO Den Haag LHBT fans in overleg met ADO Den Haag een supportersvereniging op, genaamd de Roze Règâhs. Het doel was een bijdrage te leveren aan het uitbannen van homofobie binnen de sport, het voetbal en ADO Den Haag in het bijzonder. De Roze Règâhs biedt LHBT fans van ADO Den Haag een platform om over onze sport en club te discussiëren. Ruim zeven jaar later zijn de Roze Règâhs een begrip in het Haagse en ver daarbuiten en ook volledig geaccepteerd binnen alle andere supportersverenigingen. De Roze Règâhs hebben een eigen website (www.rozeregahs.nl), facebookpagina www.facebook.com/rozeregahs) en schrijven ook eigen artikelen in ADORatie, het blad van SV Haagse Bluf, de officiële supportersvereniging van ADO Den Haag. In het buitenland is een ‘roze’ voetbalfanclub heel normaal. Nagenoeg alle Duitse Bundesligaclubs en de Engelse Premier Leagueclubs hebben een eigen LHBT fanclub, soms met wel honderden leden of donateurs. Het initiatief komt ook voort uit de goede contacten die

enkele ADO Den Haag fans hebben met FC Köln-fans. Zo ontstond in een Kölsche Kneipe eind 2012 het idee tot de oprichting van De Roze Règâhs. En vervolgens officieel opgericht in 2013, met uiteraard alle toeters en bellen, artikelen, tv-interviews, aandacht voor over het hoe en waarom. Het waarom was voor duidelijk, zie ook de genoemde doelstellingen. De homofobe spreekkoren en scheldwoorden in stadions zijn nog niet uit te bannen. Samen met ADO Den Haag, de supporterscoördinator Koos Roeg en de stadiondirecteur Marcel van der Holst zijn we toch in het Cars Jeans Stadion een heel eind gekomen. Het is regelmatig voorgekomen, dat supporters via de bewakingssystemen van ADO Den Haag werden opgespoord. In plaats van stadionverboden uit te delen zijn wij met die personen in gesprek gegaan. Zeer confronterend voor beide partijen, maar wel een perfecte oplossing. Gewoon zoals we in het Haagse oplossen. We hebben geen eigen vak, zitten door het hele stadion, links, voor, naast of achter u. Als het nodig wordt geacht spreken we elkaar wel aan.

In 2018 bestonden we vijf jaar. Nog steeds als enige roze fanclub, na een mislukte opzet bij PSV met Chapter Pink. Tijd om eens uit te pakken met een vijfdaags festival en de mogelijkheid om tientallen andere supportersverenigingen uit te nodigen naar het congres op zaterdag 5 september 2018 in het Cars Jeans Stadion. Op vrijdagmiddag trok een lange stoet door onze fantastische stad, langs het Lange Voorhout, het Koninklijk Paleis, het Binnenhof, Haagse Harry, richting het IJspaleis. Bijzondere momenten waren er aansluitend tijdens een receptie in het Haagse stadhuis, met toespraken van onder anderen (inmiddels ex-directeur voorzitter Mattijs Manders en eregast Michael van Praag, (ex-) voorzitter van de KNVB en lid van het bestuur van de UEFA. Op de zaterdag tijdens het congres van Queer Football Fanclubs, de overkoepelende Europese organisatie, gaf de uitgenodigde Russische voetbalsupporter Alexander Agapov op indrukwekkende wijze een inzicht hoe het in Rusland gesteld is met homoacceptatie in het voetbal. Volstrekt niet dus. Met schokkende voorbeelden toonde hij aan, dat we blij mogen zijn dat ons wiegje in het Den Haag heeft gestaan of in ieder geval in Nederland.

Uiteraard gooit COVID-19 ook ons leven volledig overhoop. Allereerst missen wij natuurlijk het voetbal bij Onze Trots. En ook activiteiten, zoals de jaarlijkse Pubquiz (eerste editie georganiseerd door de Roze Règâhs), discussieavond in Multi Functioneel Centrum, bezoek wedstrijd van FC Köln, konden geen doorgang vinden. Mooi hoogtepunt was wel, dat de shawls van de Roze Règâhs nu ook in de ADO Den Haag fanshop te koop zijn. In geelgroen, met op de ene zijde ‘100% voor ADO Den Haag, 100% tegen homofobie’ en op de andere zijde ‘This is Our Pride’, verwijzend naar de vele mogelijkheden om TROTS te zijn.

Medio oktober, slechts enkele weken na zijn aantreden als burgemeester van Den Haag, liep Jan van Zanen al rond met een Roze Règâhs shawl. Na Jozias van Aartsen, al de tweede burgemeester die zich met een RR-shawl vertoonde. Nu nog dragen in het stadion. Laten we hopen dat dit, voor iedereen weer snel gebeurd. De Roze Règâhs ontvangen geen subsidie en zijn volledig afhankelijk van de donateurs. Wellicht dat er de lezers van ADO Den Haag Post ons wil ondersteunen met minimaal € 10 per jaar.
Kijk op https://rozeRègâhs.nl/word-donateur.

Ron Triep

PROGRAMMA EN UITSLAGEN

PROGRAMMA

ADO Den Haag 1

6 december 2020:	FC Utrecht-ADO Den Haag
12 december 2020:	Emmen-ADO Den Haag
20 december 2020:	ADO Den Haag-Ajax
23 december 2020:	ADO Den Haag-PEC Zwolle
9 januari 2021:	RKC Waalwijk-ADO Den Haag
13 januari 2021:	ADO Den Haag-VVV
16 januari 2021:	AZ-ADO Den Haag
22 januari 2020:	ADO Den Haag-Emmen
31 januari 2020:	ADO Den Haag-Sparta

ADO Den Haag Vrouwen

4 december 2020:	PEC Zwolle-ADO Den Haag
11 december 2020:	Excelsior-ADO Den Haag
12 februari 2021:	Heerenveen-ADO Den Haag

UITSLAGEN

ADO Den Haag 1

1 november 2020:	PSV-ADO Den Haag 4-0
7 november 2020:	ADO Den Haag-FC Twente 2-4
12 november 2020:	Feyenoord-ADO Den Haag 0-0 (besloten oefenduel)
22 november 2020:	Sparta-ADO Den Haag 6-0
28 november 2020:	ADO Den Haag-Heerenveen 1-1

ADO Den Haag Vrouwen

30 oktober 2020:	ADO Den Haag-vv Alkmaar 2-2
8 november 2020:	PSV-ADO Den Haag 1-0
13 november 2020:	ADO Den Haag-Ajax 0-3
20 november 2020:	ADO Den Haag-PEC Zwolle 3-0
27 november 2020:	ADO Den Haag-Excelsior 3-1 (besloten oefenduel)

Ricardo Kishna: rentree tegen Heerenveen, na 1.168 dagen...

VEELZIJDIGE **ELINE KOSTER** WIL OOK ALS FYSIOTHERAPEUT SCOREN

Eline Koster in duel tegen Heerenveen.

MET ELINE KOSTER VERSTERKTE ADO DEN HAAG VROUWEN ZICH VOOR DIT SEIZOEN MET EEN **MULTIFUNCTIONELE KRACHT.** IN DE TOPPER TEGEN PSV WAS ZIJ LAATST OP DRIE VERSCHILLENDE POSITIES VAN WAARDE. NET GEDIPLOMEERD ALS **FYSIOTHERAPEUTE** HOOPT ZIJ OOK IN DIE HOEDANIGHEID TE SCOREN.

Toen Eline Koster na twee seizoenen bij Excelsior deze zomer terugkeerde bij de club waarvoor zij in 2016 haar Eredivisie-debuut had gemaakt, vermoedde zij nog niet op welke positie zij aan de competitie zou beginnen. Zowel inzetbaar als centrale verdediger als op het middenveld belandde zij in de openingswedstrijd tegen PEC Zwolle in de spits. ‘Bij Excelsior had ik daar precies één wedstrijd gestaan.’ In dat laatste optreden voor de club uit Kralingen was Eline wel direct goed voor twee doelpunten. In de voorbereiding zette ook trainer Sjaak Polak haar een aantal keren in als aanvalsleider. ‘Dat ging aardig, want in twee wedstrijden als spits scoorde ik vier keer.’

Opportunistisch

In de recente topper tegen PSV (goed voor 251.000 televisiekijkers op FOX Sports) gaf Eline opnieuw blijk van haar veelzijdigheid door in één wedstrijd drie verschillende posities te bekleden. Begonnen met Eline als één van de drie centrale verdedigers in een vijfmans-defensie, constateerde Sjaak Polak dat PSV te makkelijk door de Haagse afweer sneed. ‘Daarom is het bij ons na een minuut of 35 omgezet naar 4-4-2.’ Met Eline als extra middenvelder hadden de Haagse vrouwen daar een overtal en konden beter druk zetten op de opkomende backs en het centrum van PSV. Direct na de pauze verraste ADO Den Haag de gedoodverfde kampioenskandidaat door Eline plotseling nog verder naar voren te schuiven.
Dat resulteerde in een uitstekend Haags kwartier. ‘Wij speelden toen vrij opportunistisch en ik had echt het gevoel dat wij een doelpunt gingen maken. Je hoorde speelsters van PSV ook tegen elkaar zeuren en dat maakt jou sterker.’ Tot twee keer toe voorkwam de lat een Haagse voorsprong. Daarna ebde het Haagse offensief weg. ‘Deze speelstijl vraagt veel energie, zeker voor de aanvallers en middenvelders. Dat houd je geen helft vol, dus moeten we beter leren temporiseren. Een goal had ons wel extra energie kunnen geven.’
Nu bleef het lang 0-0, tot PSV in blessuretijd toch nog de volle winst stal.

Top 4

Ondanks dat ongelukkige verlies stond ADO Den Haag Vrouwen halverwege de competitie keurig op de begeerde plek in de Top 4, aan het eind van het seizoen goed voor deelname aan de play-offs om het landskampioenschap. ‘Dat betekent dat wij het als team goed hebben gedaan. Het is wel zonde dat wij tegen PEC Zwolle (1-0 verloren) en Alkmaar (2-2) punten hebben laten liggen, want anders stonden wij er nog beter voor.’
De tweede helft van de competitie startten de Haagse vrouwen met een overtuigende overwinning op PEC Zwolle (3-0).
Polak had het na de nederlaag bij PSV over 'kleine dingetjes' die er bij zijn ploeg nog uit moesten. ‘Toen wij rond de 85ste minuut een corner kregen, zag je onze centrale verdedigers mee naar voren gaan’, geeft Eline een voorbeeld. ‘Dan is het niet heel handig om die corner kort te nemen.’ Voorafgaand aan het doelpunt van PSV liet de Haagse verdediging de kans liggen om de bal blind weg te werken. ‘Dat wilde ik wel doen, maar ik kreeg mijn voet niet onder de bal’, steekt Eline de hand in eigen boezem.

Studie afgerond

Over haar optredens in de spits tot nu toe is Eline redelijk tevreden. ‘Ik ben blij dat ik veel minuten maak. Ik werk hard, maar de goals blijven tot nu toe uit.’ In elke wedstrijd die zij speelde stichtte zij wel gevaar, vooral uit corners en vrije trappen (‘ik heb mijn lengte mee’). Meer dan één treffer in de Eredivisie Cup tegen Heerenveen leverde dat nog niet op. ‘Ik hoop dat mijn eerste goal in de competitie snel valt, want dan volgen er vast meer.’
Twee dagen na de uitglijder tegen PSV was Eline succesvol bij de afronding van haar studie. ‘Ik mag mij nu fysiotherapeut noemen.’ Eline kijkt uit naar een geschikte vacature in de regio Rotterdam of Den Haag. ‘Door klachten als gevolg van thuiswerk is er nu best veel vraag naar fysiotherapie, al zie je ook dat praktijken in deze tijd wel voorzichtig zijn met het aantrekken van nieuwe krachten.’

Roeland Gelink

TERUGBLIK ADO 1 2020: ADO's ANNUS HORRIBILIS

TER GELEGENHEID VAN HAAR **40-JARIG REGERINGSJUBILEUM** NOEMDE KONINGIN ELISABETH VAN ENGELAND OP 24 NOVEMBER 1992 OVER HET TOEN BIJNA VOORBIJE JAAR EEN **'ANNUS HORRIBILIS'**. EEN VRESELIJK JAAR. DE QUEEN HAD TOEN ONDER MEER TE MAKEN MET DE SCHEIDINGEN VAN HAAR ZOON PRINS ANDREW, HAAR DOCHTER PRINSES ANNE, DE VERSCHIJNING VAN HET REPUTATIEVERWOESTENDE BOEK VAN DIANA EN DE BRAND IN WINDSOR CASTLE.

Het zou niemand verbazen, als algemeen directeur Mo Hamdi van ADO Den Haag na de komende jaarwisseling in zijn nieuwjaarstoespraak dezelfde woorden gebruikt. Na de ellende van de coronacrisis, de bijna degradatie, de vele nederlagen en het slechte voetbal kreeg ADO in 2020 ook nog eens te maken met de commotie rond het ontslag van trainer Aleksandar Ranković. Hoe triest ook, de leiding vond ingrijpen noodzakelijk en hoopt dat deze beslissing uiteindelijk het gewenste effect sorteert. Het antwoord daarop ligt nog in de schoot de toekomst.

Kritische volgers, die menen dat ADO in de lopende competitie tot dusver het slechtste voetbal speelde, dat ze ooit zagen, zouden weleens gelijk kunnen hebben. Voetbalstatisticus Johan Sepers verzamelt alle cijfers die sinds 1961 door Nederlandse media aan Eredivisiespelers zijn gegeven. En zie: ADO's gemiddelde cijfer van acht wedstrijden gegeven door het AD, De Telegraaf en Voetbal International is het poverste van alle Eredivisieclubs in de afgelopen tien seizoenen.

Hieronder de stand van de gemiddelde punten na acht wedstrijden in seizoen 2020/2021:

1.	Ajax	6,48
2.	Vitesse	6,34
3.	FC Twente	6,33
4.	AZ	6,25
5.	Heerenveen	6,23
6.	PSV	6,22
7.	Feyenoord	6,09
8.	FC Groningen	6,03
9.	RKC Waalwijk	5,92
10.	FC Utrecht	5,90
11.	FC Emmen	5,85
12.	Willem II	5,83
13.	PEC Zwolle	5,80
14.	Heracles	5,76
15.	Fortuna Sittard	5,69
16.	Sparta	5,63
17.	VVV Venlo	5,54
18.	ADO Den Haag	5,40

De cijfers van de wedstrijd Sparta-ADO (6-0) en ADO-Heerenveenzijn (1-1) niet in deze gemiddelden opgenomen.

25 OKTOBER:

ADO DEN HAAG-AZ 2-2

Als er ooit sprake was van een 'gestolen punt' dan was dit het gelijkspel, dat AZ op een donkere zondagavond aan ADO toestond. In de vier aan ADO-AZ voorafgaande wedstrijden hadden de Alkmaarders uitsluitend gelijkgespeeld. Met 1-1, 2-2, 3-3 en 4-4 (na een voorsprong van 0-4!!). De geschiedenis van de prijsgegeven voorsprong herhaalde zich. AZ werd daarmee de vierde ploeg die in z'n eerste vijf duels van het seizoen gelijkspeelde. VVV

Vreugde over Michiels Kramers onverwachte gelijkmaker tegen AZ.

(2009/2010), Sparta (1992/1993) en PEC Zwolle (1980/1981) 'presteerden' dat eerder. Na de kansloze 0-2 thuisnederlaag tegen een met 10 man spelend Vitesse van een week eerder, waren er maar weinig ADO-aanhangers die een goede afloop van de wedstrijd tegen AZ verwachtten. Sinds een 2-1 nederlaag op 27 april 2014 had ADO immers zes thuiswedstrijden op rij van AZ verloren. Sterker nog, voor AZ waren die zes zeges op rij zelfs de langste reeks uitoverwinningen tegen een club uit de Eredivisie.

Hoewel het 5-3-2 systeem tegen Vitesse geen succes was koos trainer Ranković tegen AZ toch voor deze speelwijze. Alleen kreeg John Goossens dit keer de voorkeur boven Samy Bourard. Binnen twee minuten lag de bal achter doelman Luuk Koopmans. Scheidsrechter Lindhout gaf echter geen doelpunt. Het deerde AZ niet, want het had een groot overwicht en kreeg flink wat kansen. En na 33 minuten nam AZ toch de leiding. Net als tegen Heracles en Feyenoord viel de treffer van AZ na een hoekschop. Wat ongelukkig kwam een afvallende bal voor de voeten van Gudmundsson die hard en hoog raakschoot. Met de behendige Vicente Besuijen voor Catic kreeg ADO in de tweede helft meer grip op de wedstrijd. Dat leidde in de 55ste minuut bijna tot de gelijkmaker, toen Peet Bijen na een corner van Goossens vrij kon inkoppen. AZ-doelman Bizot kreeg de bal echter toevallig tegen z'n hoofd en redde daarmee zijn ploeg op miraculeuze wijze. AZ werd niet wakker en betaalde daarvoor na 64 minuten de tol. Weer kwam de bal uit een corner van Goossens scherp voor het doel en weer liet de AZ-verdediging een opgerukte ADO-verdediger vrij staan. Deze keer Milan van Ewijk, die van dichtbij de bal in het doel kogelde: 1-1. Voor Van Ewijk zijn eerste doelpunt in de Eredivisie en voor ADO Den Haag het eerste thuisdoelpunt in 524 speelminuten. Sinds de 2de treffer tegen RKC op 19 januari had ADO in eigen huis niet meer gescoord. Twee minuten incasseerde ADO weer een snelle tegentreffer. Peet Bijen kende een black-out door de bal in de voeten van AZ-aanvaller Jesper Karlsson te spelen. De Zweed liet met een schot in de korte hoek Koopmans kansloos: 1-2. Normaliter zou ADO verslagen zijn geweest, maar het vier keer eerder verspelen van een voorsprong had onzekerheid achtergelaten in de hoofden van de AZ-spelers. Zeker toen Gudmundsson een open kans op 1-3 had gemist. Uiteindelijk kreeg AZ voor een tweede keer de deksel op de neus. Eerst zag Philipp zijn inzet nog net langs de verkeerde kant van de paal gaan, maar drie minuten voor tijd scoorde de voor de Duitser ingevallen Michiel Kramer alsnog. De spits werkte de bal na een lage, scherpe voorzet van Van Ewijk handig langs Bizot. Kramer was bijna een jaar geleden het laatst succesvol in de Eredivisie. Na zijn penaltytreffer tegen Heerenveen op 3 november 2019 had Kramer in negen competitiewedstrijden niet gescoord.

28 OKTOBER:
ADO DEN HAAG-SPARTA 1-1 (NV)
(ADO WINT NA STRAFSCHOPPEN)

Mirakel en spektakel ineen: Luuk Koopmans' kopbal, die ADO's bekeravontuur verlengde.

Drie dagen na AZ lukte het ADO voor de beker tegen Sparta nog miraculeuzer en spectaculairder te ontsnappen en zelfs te winnen na een slechte wedstrijd, een doelman die voor de gelijkmaker zorgde in de dying seconds van de reguliere speeltijd en een perfecte penaltyreeks ter afsluiting, die niemand voor mogelijk had gehouden.

Het was een spreekkoor dat vroeger tijdens bijna iedere bekerwedstrijd in het Zuiderpark te horen was: 'Één ding is zeker, ADO wint de beker'. ADO kan bogen over een trotse bekertraditie, voornamelijk gebaseerd op resultaten uit inmiddels lang vervlogen tijden. Op de eeuwige ranglijst van finaleplaatsen sinds de invoering van het betaalde voetbal (1956-2020) staat ADO (met 8 finales) nog steeds op de vierde plaats achter Ajax (23), Feyenoord en PSV (beide 14). ADO's (toen nog FC Den Haag) laatste bekerfinale was in 1987.
Een formidabele wedstrijd vol felle duels tussen Martin Jol en Marco van Basten. FC Den Haag, dat dicht bij de winst was en pas in de verlenging capituleerde (2-4). Ajax nam de beker in ontvangst, terwijl de Amsterdamse

spelers de geruilde shirts van FC Den Haag om de schouders hadden.
Sindsdien waren de prestaties van de Haagse club in de beker magertjes. In de laatste 20 jaar bereikte ADO één keer de kwartfinale (2004/2005) en tweemaal de achtste finale (2008/2009 en 2016/2017).

Het laatste decennium staat ADO echter eerste op een ander – en wel heel bizar – lijstje. Sinds woensdag 28 januari 2009 (ADO-FC Twente 1-5) zat de naam ADO 18 keer in de lotingmachine van de KNVB-beker. Slechts één keer lootte ADO een thuiswedstrijd, 17 keer een uitwedstrijd. Een werkelijk merkwaardig lijstje:

23-09-2009	VVV-ADO 3-0
21-09-2010	Excelsior'31-ADO 0-2
11-11-2010	FC Groningen-ADO 1-1 (Gr. w.n.s.)
21-09-2011	Scheveningen-ADO 1-3
26-10-2011	Vitesse-ADO 2-1
26-09-2012	IJsselmeervogels-ADO 0-2
30-10-2012	FC Groningen-ADO 1-0
24-09-2013	GVVV-ADO 0-3
29-10-2013	MVV-ADO 2-1
23-09-2014	Almere City FC-ADO 2-2 (Almere w.n.s.)
22-09-2015	Genemuiden-ADO 3-3 (Genemuiden w.n.s.)
21-09-2016	NEC-ADO 1-1 (ADO w.n.s.)
25-10-2016	ADO-Telstar 2-1
14-12-2016	Feyenoord-ADO 5-1
20-09-2017	Feyenoord-ADO 2-0
26-09-2018	OJC Rosmalen-ADO 0-6
01-11-2018	Feyenoord-ADO 5-1
31-10-2019	Fortuna-ADO 3-0

Het scheelde maar enkele seconden of de 11de bekereditie tegen Sparta had kunnen worden bijgeschreven op de lange lijst van seizoenen waarin ADO al na de eerste ronde afscheid moest nemen van het toernooi. Tot de 94ste minuut keken de Hagenaars tegen een achterstand aan. Doelman Luuk Koopmans bracht met een prachtige kopbal de gelijkmaker op zijn naam.
Een volmaakte strafschoppenreeks zorgde vervolgens voor de beslissing in Haags voordeel.

Dat al ten tijde van de bekerwedstrijd de verhouding tussen de ADO-leiding en trainer Ranković niet goed bleek, was voor de buitenwacht onbekend. De trainer was uit het Technisch Hart gestapt en nam daardoor niet meer deel aan overleggen. In voorbeschouwingen op ADO-Sparta ging Ranković, die de afgelopen twee seizoenen de assistent van Fräser bij Sparta was, op de bijzondere situatie in: ‘Het voelt wel speciaal. Ik heb twee fantastische jaren gehad bij Sparta en ik speel tegen één van mijn beste vrienden. Henk is een belangrijk persoon in mijn leven en in mijn carrière. We hebben dagelijks contact, al is dat voor de wedstrijd niet gebeurd. Onze warme band zorgt er overigens voor dat ik nóg liever van hem wil winnen’. Ranković probeerde na de slechte wedstrijden tegen Vitesse en AZ het in de bekerontmoeting met Sparta met andere spelers (Andrei Rațiu, Fabio Del Fabro, Boy Kemper, Ilay Elmkies, Ravel

Scorende goalie Luuk Koopmans wordt geknuffeld door teammaten.

Morrison, David Philipp en Michiel Kramer stonden in de basisopstelling), zij het weer volgens het 5-3-2 systeem. Ook dit keer kreeg ADO geen greep op de wedstrijd. Sparta – met Tom Beugelsdijk en Aron Meijers in de basis – had vanaf de eerste minuut het initiatief.
De Rotterdamse dominantie werd na een kwartier nog groter toen ADO’s aanvoerder Peet Bijen geblesseerd raakte en werd vervangen door Jamal Amofa. ADO kwam goed weg, toen Abdou Harroui na 30 minuten een inzet via de handen van Koopmans tegen de paal zag belanden. Tien minuten later was het wel raak. Danzell Gravenberch scoorde met een hard en hoog schot.

ADO leefde pas op, toen het 5-3-2 systeem werd verlaten en wissels waren toegepast. Een gelijkmaker van Kemper voorkwam doelman Okoye nog en Morrison kreeg de bal evenmin net niet langs de Sparta-keeper. Een corner leidde in de 94ste minuut toch de gelijkmaker in. De mee naar voren gerende Koopmans raakte de scherp indraaiende bal van Bourard vol met het hoofd.

De bal plofte precies in de rechterbovenhoek. Het doelpunt deed denken aan de seizoenopening van 2015-2016, toen ADO-doelman Martin Hansen in de laatste minuut van ADO-PSV met een hakbal voor 2-2 zorgde. ‘Het doelpunt van Koopmans was mooier’, vond Aleksandar Rankovic. ‘Deze was technisch veel moeilijker. Heel veel aanvallers zullen jaloers zijn’. Nadat ADO in de verlenging een aantal Sparta-kansen had overleefd, bracht de strafschoppenreeks de beslissing. Prachtig voorbereid door analist Michele Santoni schoten Kramer, Karelis, Pinas, Goossens en Ould-Chick overtuigend raak. Namens Sparta raakte Bart Vriends de lat, waardoor ADO plotseling in de volgende bekerronde stond.

Faye en Van Ewijk raken Zahavi niet, maar toch krijgt PSV een strafschop.

1 NOVEMBER:

PSV-ADO DEN HAAG 4-0

In voorbeschouwingen van PSV-ADO ging het voornamelijk over het grote aantal coronagevallen bij de Eindhovenaren. PSV vroeg de KNVB tevergeefs om uitstel van het duel. PSV vond dat de KNVB meer rekening moest houden met haar Europese belangen. Het zou twaalf spelers missen tegen ADO. De bond gaf evenmin thuis, toen PSV’s algemeen directeur Gerbrands voorstelde de wedstrijd op 27 december te spelen.

In theorie was er voor ADO dus geen beter moment om tegen PSV te spelen. De Eindhovenaren moesten immers Gakpo, Dumfries, Delanghe, Baumgartl, Rosario, Hendrix, Müller, Piroe en Viergever (allen corona) missen en daarnaast ook de ‘gewoon’ geblesseerden Van Ginkel, Guti, Romero en Obispo. ADO begon weer met het 5-3-2 systeem, met Dario Del Fabro op de plek van Peet Bijen en ook met Samy Bourard, Andrei Rațiu en Michiel Kramer in de basis. Opnieuw een niet ingespeelde ploeg en bovendien spelend met een instelling van de Barmhartige Samaritaan (volgens Eindhoven Dagblad). PSV kreeg niet alleen de helpende hand ADO, maar ook van Jochem Kamphuis. De 34-jarige scheidsrechter gaf PSV ten onrechte een strafschop, iets dat later op de avond werd bevestigd door KNVB-controleur Reinold Wiedemeijer. Kamphuis wees na een klein kwartier naar de stip, omdat Milan van Ewijk en Lassana Faye een overtreding zouden hebben begaan tegen de Israëlische PSV-spits Eran Zahavi. De VAR in Zeist dacht er anders over. Hoewel op de beelden duidelijk te zien was dat Zahavi niet werd gehaakt, bleef Kamphuis bij zijn beslissing.

Hierdoor kon Zahavi van 11-meter aanleggen: 1-0. PSV kon overigens wel zonder die arbitrale hulp. Op het middenveld vormden Fein en Sangaré een ijzersterk koppel, Madueke viel na de rust overtuigend in, Götze speelde sterk en – als rechtsback – liet Thomas een uitstekende indruk achter. Voor rust had PSV de score al makkelijk kunnen verdubbelen. Maar Shaquille Pinas haalde op ’t nippertje de bal van de doellijn en de alleen voor Koopmans opgedoken Donyell Malen schoot hoog over. PSV’s tweede treffer viel pas na 51 minuten, toen Zahavi de vrijstaande Noni Madueke vond. De invaller voor Malen trof doel met een schuiver en droeg zijn treffer op aan PSV’s perschef en voormalige VI-journalist Thijs Slegers. Deze had eerder in de week vanuit het ziekenhuis laten weten aan leukemie te lijden. Voor Ranković was de 2-0 achterstand het sein om ADO avontuurlijker te laten spelen. Met Nikos Karelis en Jonas Arweiler voor Bourard en Kramer en later ook met Elmkies en Ould-Chikh in de ploeg werd het spelaandeel wat groter. Tot treffers leidde het niet. De beste kansen waren voor PSV dat in de laatste zes minuten nog twee keer doel trof via Ryan Thomas en Madueke.

Hans Kraay

Een half uur voor de aftrap van PSV-ADO Den Haag meldde Hans Kraay op Fox TV dat hij benaderd was door mensen, die hij ‘betrouwbare bronnen’ noemde. Zij vertelden, dat trainer Rankovic er bij ADO uit zou vliegen. ‘Er staan mensen klaar om Ranković te vervangen. ‘Een mes in de rug te steken’, noemde Kraay het. En meldde ook nog, dat de spelersgroep achter Ranković stond en hem wilden behouden. Mo Hamdi en Martin Jol, geconfronteerd met deze

Samy Bourard heeft gescoord, maar het zou niet genoeg zijn voor een punt.

uitspraken, vielen op de tribune bijna uit hun stoel. Dat beiden ontevreden waren met de ontwikkeling van de spelers van ADO, over het gebrek aan communicatie met Rankovic en diens weigering deel te nemen aan de overleggen van het Technisch hart, klopte. Van een door hen geplande actie richting Ranković was er geen sprake. Rankovic reageerde voor de camera van Fox: 'Dingen die binnen de club spelen blijven intern. Ik voel geen mes in mijn rug. Als ik dat wel voel, ga ik dood, denk ik'. Wel gaf hij te kennen niet blij te zijn met de selectie: 'Het is niet makkelijk, als je zo veel nieuwe en met name jonge jongens hebt, een draaiend elftal te maken. Ik ben geen tovenaar. Soms zeg ik tegen mijn staf dat ik misschien met een Gandalf-muts op de bank moet gaan zitten. Sommige jongens zijn er gewoon nog niet klaar voor. De jongens die er wel klaar voor zijn, zijn niet fit. Ik heb maar twee spelers gekregen die ik wilde. Of dat te weinig is? Dat kun je wel zeggen'. Hij ging ook in op de moeilijke verhouding met de ADO-leiding: 'Een mes in mijn rug? Dat zijn jouw woorden. Het is gewoon moeilijk om een ploeg vanaf nul op te bouwen. Sommige jongens hebben nog nooit betaald voetbal gespeeld. Dat vraagt veel van een trainer.'

2 NOVEMBER:

GESPREK RANKOVI -HAMDI/JOL

Uiteraard spraken Hamdi en Jol daags na de wedstrijd tegen PSV met een deel van de selectie en Ranković. Om het duo Michele Santoni en Rick Hoogendorp te beschermen, werd besloten dat de assistent-trainers voortaan (voorlopig) geen deel meer uit zouden maken van de technische staf van het eerste elftal. Beide trainers werden toegevoegd aan de jeugdopleiding. 'Het is een vervelend en noodzakelijk besluit', legde Martin Jol uit. 'Het is de uitkomst van interne gesprekken. Wij vinden dit nodig om rust te creëren. In de komende periode blijven we met alle technische schakels binnen de club in gesprek, zodat we ons met zijn allen maximaal kunnen inzetten voor dat ene belangrijke doel: in de Eredivisie blijven.'

7 NOVEMBER:

ADO DEN HAAG - FC TWENTE 2-4

Ranković bereidde zijn ploeg met overgebleven assistent Richard Knopper voor op de thuiswedstrijd tegen het verrassend sterke FC Twente, dat tot begin november 14 punten vergaarde en een week eerder PEC Zwolle met 5-1 klopte. Aan de andere kant was ADO zes thuisduels met FC Twente in de Eredivisie ongeslagen gebleven (4x winst); een evenaring van de beste reeks thuiswedstrijden tegen Twente in de clubhistorie (ook tussen 1977 en 1981). Dat prestaties uit het verleden geen garantie voor succes zijn bleek snel. Nikos Karelis en Ilay Elkmies stonden voor het eerst in de basis, waarin – vergeleken met de wedstrijd tegen PSV - ook Boy Kemper en Jonas Arweiler waren teruggekeerd.
Van het feit dat Ranković weer voor een defensieve tactiek koos, leek Twente vanaf de eerste minuut geen last te hebben. Binnen 60 seconden trof een schot van Queensy Menig al de paal en ook daarna kreeg de ploeg van Ron Jans (van geen ploeg won Jans zo vaak in de Eredivisie als van ADO, 15x) kans op kans. Wonderlijk genoeg duurde het tot de 41ste minuut totdat de makkelijk wegdraaiende Menig ADO-doelman Koopmans klopte met een schot in de lange hoek. Voor ADO al de 34ste tegentreffer in 2020, meer dan elke andere club.

In het begin van de tweede helft flikkerde voor ADO een sprankje hoop, toen de Twent Godfried Roemaratoe de bal tegen de arm kreeg. De VAR beoordeelde de situatie, waarna scheidsrechter Rob Dieperink besloot ADO toch geen strafschop te geven. Kort erop sorteerde een drievoudige wissel niet het gewenste effect; ADO's organisatie was nog niet op orde, toen Danilo reageerde op een lange uittrap van Twente-doelman Drommel en Koopman passeerde: 0-2. Twente kreeg kans op kans, maar verrassend genoeg richtte ADO zich op en kwam zowaar tot scoren. De goed ingevallen Bilal Ould-Chikh maakte de individuele actie die tot dan had ontbroken, en knalde op de lat. Vervolgens werkte Julio Pleguezuelo de bal ongelukkig in eigen doel. Het leek een onverwacht kantelmoment. Twente trok zich terug en moest ADO kansen toestaan. Nadat een inzet van Kramer net geen doel trof, werkte invaller Samy Bourard in de 86ste minuut na een snelle draai de bal achter Drommel.
De thuisploeg had kunnen doorstomen of massaal kunnen verdedigen, maar maakte geen keuze. Twente kreeg vanaf de aftrap weer alle kans om op te rukken, de Haagse verdediging gaf paniekerig een corner weg. Toen de bal vervolgens voor het doel daalde, keken alle ADO'ers toe hoe de vrijstaande Danilo binnentikte.
Dat vervolgens Van Leeuwen in de vierde minuut van de extra tijd Koopmans nogmaals klopte was uitsluitend voor de statistiek: 2-4. Na afloop legde Ranković uit dat hij deze keer voor het 5-3-2-systeem had gekozen om de van Juventus gehuurde Dario Del Fabro niet te veel te belasten. Del Fabro had immers lange tijd niet gespeeld. 'Ik moest iets creëren om hem te ontlasten. Wij hebben niet verloren door dit systeem verloren. Nee, het was niet te laat om over te schakelen naar 4-4-3. Het werd toch 2-2.'
In de avonduren van zaterdag 7 november werd geschiedenis geschreven. In de Verenigde Staten en een beetje in Den Haag. Bekend werd, dat Joe Biden bij de Amerikaanse verkiezingen de cruciale staat Pennsylvania had gewonnen. En daardoor met de 20 kiesmannen die dat opleverde, de weg naar het presidentschap voor hem open lag. Hij wordt de 46ste president van de Verenigde Staten. Terwijl in de Verenigde Staten de democratische stemmers juichend de straat opgingen, werd in de catacomben van het Cars Jeans Stadion druk vergaderd over de vraag of er nog wel een toekomst voor ADO was onder leiding van Ranković. Het oordeel was negatief.

8 NOVEMBER:

EINDE SAMENWERKING

Ruim 18 uur nadat de media melding maakten over het vertrek van Rankovic bracht ADO Den Haag het volgende persbulletin naar buiten:
De samenwerking met hoofdtrainer Aleksandar Ranković is beëindigd. Er was bij de club te weinig vertrouwen dat de prestaties op korte termijn beter zouden worden.
Ook assistent-trainer Richard Knopper vertrekt
'Het is een vervelend en moeilijk besluit, maar het belang van de club staat voorop. Dat heeft, na zorgvuldig overleg, in deze beslissing geresulteerd', zegt Algemeen Directeur Mohammed Hamdi. 'Wij gaan ons beraden over de nieuwe invulling van de technische staf.'
Hoofd Technisch Hart Martin Jol: 'We hebben Aleksandar afgelopen zomer met bepaalde verwachtingen aangesteld, maar de samenwerking heeft ons in meerdere opzichten niet gebracht wat we ervan gehoopt hadden. Er was helaas geen sprake van een goede match en daardoor werd het perspectief gaandeweg steeds minder.' ADO Den Haag bedankt Ranković en Knopper voor hun inzet voor de club en wenst hen veel succes in hun verdere carrière.

In een gesprek met Marijn Abbenhuijs van AD/HC gaf Mo Hamdi nadere uitleg. ‘We hebben een beleid uitgestippeld waarin we een speelwijze hanteren die herkenbaarheid moet uitstralen, ook richting de supporters. Als dat onvoldoende wordt gevolgd, dan is er niet genoeg perspectief om verder te gaan met elkaar. De visie van de trainer verschilde te veel met wat de club voorschrijft’, aldus Hamdi die er toevoegde. 'Kort voor de eerste wedstrijd van het seizoen tegen Heracles is het technisch en tactisch al fout gegaan. Het Technisch Hart en Ranko zaten niet op één lijn. Ranko is toen uit het Technisch Hart gestapt. Ranko koos al snel voor een ander pad. De trainer moet zich conformeren aan het meerjarenplan en dat deed hij niet. Hij trok zijn eigen plan en ondersteunde het plan dat we hebben met ADO, niet. En daarnaast was er discussie over het te hanteren systeem. Ranko wilde niet volgens de huisstijl spelen, oftewel 4-3-3. Hij gaf de voorkeur aan 5-3-2.’

10 NOVEMBER:

NIEUWE HOOFDTRAINER

Hoewel het nieuws op maandag al uitlekte, presenteerde ADO een dag later, drie dagen na ADO-Twente, Ruud Brood als nieuwe trainer met het volgende persbericht:

‘*Ruud Brood is de nieuwe hoofdcoach van ADO Den Haag. De 58-jarige oefenmeester uit Gorinchem, die vanaf woensdag de trainingen zal leiden, zal in het Cars Jeans Stadion geassisteerd worden door Adrie Bogers. Beide heren tekenen een contract tot medio 2022 in Den Haag.*

Met Brood haalt ADO Den Haag een ervaren coach in huis. De oud-middenvelder van onder meer Feyenoord, Willem II en NAC Breda bekleedde een trainersfunctie bij zeven betaald voetbalclubs. De meeste duels (161 stuks) zat hij op de bank bij RKC Waalwijk, dat hij in zowel 2009 als 2011 (kampioen) naar de Eredivisie dirigeerde. Hierna zwaaide Brood de scepter bij Roda JC en NEC. Met de Nijmeegse club werd hij eveneens kampioen in de Eerste Divisie. Na drie jaar de rechterhand van Phillip Cocu te zijn geweest bij PSV keerde Brood in maart 2019 terug bij NAC Breda, waar hij eerder al assistent-trainer en hoofd opleidingen was. Sinds zijn vertrek aldaar zat Brood zonder club.
‘ADO Den Haag is een mooie club met emotie en daar hou ik van. Dit is een fantastische uitdaging’, zegt Brood over zijn aanstelling. Hij schat in dat hij goed bij zijn nieuwe club past. ‘Ik zie mezelf als een realistische, duidelijke en flexibele trainer, die graag samenwerkt. Ik hou van plezier, maar ben ook veeleisend. Ik stap hier met een zeer positief gevoel in’, aldus Brood. ‘Het is voor mij belangrijk dat de club een nieuwe weg is ingeslagen. Er is een Technisch Hart gevormd en een bepaalde visie en beleid uitgestippeld. Ik wil de gekozen weg graag bewandelen, samen met de jonge groep en de rest van de club.’

Martin Jol (Hoofd Technisch Hart): ‘We zijn zeer content dat we binnen korte tijd een nieuwe trainer hebben kunnen vinden die gepokt en gemazeld is in het voetbal en ook gelooft in onze visie en ons project. Omdat de gesprekken zo soepel en goed verliepen, is het zeer snel gegaan. We waren overigens blij verrast dat hij onze ploeg al zo goed kende.’

Bogers

Bogers gaat Brood dus assisteren en is ook geen onbekende van zijn nieuwe collega. Tussen 2008 en 2010 zaten de trainers al samen op de bank bij RKC. De 55-jarige Bredanaar droeg als verdediger de shirts van NAC Breda, RKC, KV Mechelen, Willem II en KFC Turnhout. Bogers was als assistent-trainer werkzaam bij RKC, Urawa Red Diamonds (Japan), NAC, Willem II en NEC. Ook was hij in 2013 hoofdcoach van Sparta Rotterdam.’

Later in de middag was de persconferentie waarin Hamdi en Jol een uitgebreide toelichting gaven op het vertrek van Ranković en de komst van Brood. Brood kreeg de vraag hoe hij zich de samenwerking met Jol voorstelde. ‘ADO heeft een beleid en daaraan ga ik me committeren. Ik luister naar iedereen, maar heb ook een eigen mening. Het zou raar zijn als dat niet zo was. Mijn filosofie past heel goed bij de plannen die ADO heeft. Het zou heel stom zijn als je niet met elkaar dezelfde route gaat bewandelen. De kennis die er is, hebben we zeker nodig. Ik moet ook de groep leren kennen. In grote lijn hebben we het beleidsmatig over hoe we het gaan doen. Dat wil niet zeggen dat ik dat altijd maar moet opvolgen, maar de rode draad moet er wel zijn.’

11 NOVEMBER:

TECHNISCHE STAF

Een dag na de persconferentie - Brood en Bogers stonden voor het eerst op het trainingsveld van het Sportpark Prinses Irene in Rijswijk – maakte ADO

bekend, dat Michele Santoni en Rick Hoogendorp weer worden betrokken bij de eerste selectie. Maar wèl in een andere rolverdeling dan voorheen. Santoni als tweede assistent, verantwoordelijk voor videoanalyse en de sportwetenschappelijke benadering. Hoogendorp zal één of twee keer per week op het veld staan als spitsentrainer. De rest van zijn werkzaamheden voert de oud-spits uit Onder 21.

12 NOVEMBER:

FEYENOORD-ADO DEN HAAG 0-0

Hoewel pas twee dagen in functie bij de nieuwe club kon Ruud Brood meteen aan de bak in de Kuip tegen Feyenoord. Het betrof weliswaar een oefenwedstrijd, die op last van de overheid en de KNVB strikt geheim moest worden gehouden. Het resultaat van de oefenpot in Rotterdam was positief: een aantrekkelijke wedstrijd met flink wat kansen voor beide ploegen. Hoewel bij Feyenoord veel basisspelers in het veld kwamen slaagde een experimenteel 4-3-3 spelend ADO er in de stand op 0-0 te houden. De ploeg van Brood deed dit met de volgende opstelling: Zwinkels / Van Ewijk (46. Rațiu), Del Fabro (82. Amofa), Kemper (82. Michael Mulder), Jonathan Mulder / Rigo (46. De Boer), Elmkies (46. Goossens), Bourard (46. Pascu) / Philipp (46. Ould-Chikh), Arweiler (46. Kramer), Catic (46. Besuijen, 80. Karelis). Bij ADO ontbraken de geblesseerde verdedigers Shaquille Pinas en Lassana Faye. Jonathan Mulder van Onder 21 speelde in de eerste helft centraal en in de tweede linksback. Bij Feyenoord ontbraken de internationals Steven Berghuis, Uros Spajic en Orkun Kökcü. Spits Nicolai Jørgensen speelde wel, evenals João Teixeira, Jens Toornstra, Nick Marsman en Luciano Narsingh.

16 NOVEMBER:

JANMAAT TRAINT MEE

Op de maandag na het interlandweekend stond hij op het trainingsveld: 34-voudig international Daryl Janmaat. De in Leidschendam geboren verdediger was in het promotiejaar 2008 bij ADO vertrokken en vervolgens via SC Heerenveen, Feyenoord en Newcastle United bij Watford terechtgekomen. Waar hij precies een jaar eerder een zware knieblessure opliep. Afgelopen zomer liet hij zijn contract ontbinden en keerde terug naar Den Haag. Bij ADO krijgt hij de kans weer fit te worden. Janmaat: 'Ik keer terug van een blessure en ga meetrainen om fitter worden. Het is geheel vrijblijvend. Ik heb een goed gesprek gehad met Martin Jol. We hebben het nog niet gehad over contracten of financiën. We zien wel hoe het loopt. Misschien kan ik wat jonge jongens helpen en tips geven. Mooi, dat ik dit kan doen bij de club waar ik groot ben geworden en die in mijn hart zit. Ik voel me hartstikke welkom.'

Elmkies heft het gelaat ontzet ten hemel, terwijl Sparta weer een treffer viert.

22 NOVEMBER:

SPARTA - ADO DEN HAAG 6-0

Als Daryl Janmaat had gedacht, dat de ADO-selectie niet op zijn tips zit te wachten, dan weet hij na Sparta-ADO wel beter. De eerste wedstrijd onder Ruud Brood (die nog nooit de eerste competitiewedstrijd bij een nieuwe club had verloren – 2 gewonnen – 4 gelijk) leverde het onthutsende beeld op van een angstige ploeg, die zonder enig zelfvertrouwen aan de wedstrijd begon en bij de eerste de beste tegenslag totaal ineenstortte. Sparta hoefde niet eens goed te spelen om de uit 1959 stammend recordscore bij de onderlinge ontmoetingen te evenaren (toen ook 6-0). Vanaf het begin maakte ADO tegen Sparta geen moment de indruk, dat het halen van een resultaat mogelijk was. Beter dan de beste journalist kon doelman Luuk Koopmans het niet verwoorden: ‘Het zijn kleine dingen die een groot verschil kunnen maken. Als een ploeg 90% van alle duels verliest, kan een wedstrijd nooit worden gewonnen. Strijd leveren kan iedereen. Daar gaan we

Eerbetoon voor Diego Maradona voor de aftrap van Ado-Heerenveen.

komende week - denk ik - op hameren. We zullen heel snel moeten verbeteren, want wie zo voetbalt, zoveel duels verliest en zoveel ballen makkelijk inlevert, zal nooit winnen. Dan maakt het niet uit wie de trainer is. Bij Sparta strijden ze gewoon, als echte mannen. Kijk je naar ons, dan lijken we wel kindjes.'

Ruud Brood teleurgesteld: 'Van een aantal zaken over het team wist ik dat het minder draaide. Ik had niet verwacht, dat het zo zou lopen, met zoveel persoonlijke fouten en zo weinig agressiviteit.' Voor de wedstrijd had Brood de laatste basisploeg op vier plekken gewijzigd. Faye, Morrison, Bourard en Besuijen speelden op de posities van Rațiu, Kemper, Philipp en Arweiler. Een dag later zei Brood tegen AD/HC: 'Je ziet gewoon, dat het eigenlijk nog een echte groep moet worden. Na rust liepen de spelers helemaal weg. Durf hadden we niet en veel ballen gingen terug naar onze keeper, die zowat de spelbepaler was. Dat is doodzonde. Ik heb bij de spelers al aangegeven dat ik dit op me neem als trainer. Ik had het misschien wat beter weg moeten zetten en bepaalde dingen duidelijker moeten maken. Zo'n jonge groep moet ik ook beschermen. Het heeft geen zin om er flink bovenop te zitten, maar dat neemt niet weg dat het ook hard aankomt bij de jongens. Die hadden ook andere verwachtingen'.

28 NOVEMBER:

ADO DEN HAAG-SC HEERENVEEN 1-1

Ook ADO-Heerenveen eindigde (aan Haagse zijde) in tranen. Dit keer niet van verdriet, maar van geluk. ADO maakte een einde aan de drie verloren wedstrijden met minimaal vier tegengoals. De Haagse defensie toonde ditmaal aan geconcentreerd te kunnen verdedigen.
En het was 1168 dagen na de afschuwelijke knieblessure (ADO Den Haag-Ajax op 17 september 2017) de partij van de geslaagde terugkeer van Ricardo Kishna. Niet zo vreemd, dat hij na 60 minuten in tranen uitbarstte en door trainer Ruud Brood in de armen werd gesloten. Dit keer positief nieuws dus dankzij de rentree van Kishna.
Jim van der Deijl van Radio West had het precies uitgerekend: 3 jaar, 73 dagen, 4 uur en 26 minuten waren

er verstreken op het moment dat Kishna (na 29 minuten en 14 seconden) onverwacht vroeg het veld betrad door de blessure van David Philipp. ADO begon tegen Heerenveen voortvarend, kreeg binnen vier minuten drie corners en nam in de 13de minuut zelfs de leiding via een prachtige treffer. Op rechts bereikte Van Ewijk de Spaanse middenvelder Pascu. Deze draaide handig om een tegenstander en lanceerde met een uitstekende dieptepass de op volle snelheid liggende David Philipp. De jonge Duitser toonde zich tegenover Heerenveen-doelman Mulder even koelbloedig als hij anderhalve maand eerder ook al was in de slotfase van VVV-ADO. Met een laag schot fabriceerde hij z'n tweede treffer van het seizoen.

Typerend voor het huidige ADO was het feit dat het slechts kort (3 minuten en 10 seconden) zou duren totdat Heerenveen langszij kwam. Een snelle tegengoal overkwam ADO dit seizoen ook al tegen VVV, AZ en FC Twente. En weer ging onnodig balverlies daaraan vooraf. Dit keer was Milan van Ewijk, die verzaakte, door vrijstaand de bal door het midden aan Heerenveen te presenteren. Dit, gevolgd door slap verdedigen en het feit dat Koopman bepaald niet op z'n sterkst is bij schoten naar de verre hoek, stelde Joey Veerman in staat op overigens fraaie wijze de gelijkmaker te produceren.
Na een half uur zorgde een blessure ervoor, dat David Philipp niet verder kon spelen. Kishna was zijn vervanger. De bebaarde vleugelspeler liet niet alleen zien dat hij net zo hard kan bikkelen als de rest van zijn medespelers, ook toonde hij op drie momenten zijn extra klasse. Kort na zijn rentree speelde hij met een subtiele hakbal Ilay Elmkies vrij. Vlak voor rust had hij een prachtige passeeractie. En tegen het einde had hij net niet genoeg kracht meer om een slimme steekbal de gewenste snelheid mee te geven. Toen na afloop de emoties waren weggeëbd analyseerde Kishna: 'Ik voel me weer voetballer. Ik heb een dochtertje van vier, die had mij nog nooit zien spelen. Het deed me wel wat. Ik ben vooral blij terug te zijn. Toen ik vrijdag hoorde dat ik bij de wedstrijdselectie zat, heb ik de film nog wel even afgespeeld. Alle negatieve en positieve momenten kwamen langs. Het was een lange weg, meer dan 1.000 dagen heb ik niet kunnen spelen. Ik ben altijd hard blijven werken, dit is een beloning. Ik heb me kwetsbaar opgesteld door mijn gevoelens te delen. Ik ben er niet om de wereld te verbeteren, maar als ik ook maar één iemand geholpen heb daarmee is dat mooi.'

Ruud Brood hierover: 'Ik vind het altijd mooi dat, als een speler van heel ver komt, hij zich dan ook zo durft op te stellen. Zijn terugkeer is ook winst voor het team'. En over de wedstrijd zei Brood: 'Ik zag dat er aardig wat goedging. En uiteraard eveneens wat nog niet.' Anders dan tegen Sparta stelde Brood Boy Kemper, Pascu, David Philipp en Michiel Kramer op in plaats van Dante Rigo, Ravel Morrison, Samy Bourard en Nikos Karelis. Dit leidde tot een opstelling met Shaquille Pinas als controlerende middenvelder voor het centrale verdedigingsduo Dario Del Fabro/Boy Kemper. In deze formatie had ADO in de eerste helft de wedstrijd redelijk onder controle. Ook de uit de jeugdopleiding van Valencia overgenomen 20-jarige Pascu viel toen zeker niet tegen. Brood: 'Met hem erbij als creatieve middenvelder hebben we ook een wapen. Als hij en Ricardo Kishna elkaar gaan vinden, kan dat hoopgevend zijn'.

Het redelijke spel uit de eerste helft hield ADO in de tweede periode niet vol. Doelman Koopmans was een voortdurende bron van onrust en aan lekker voetballen kwamen de Hagenaars al helemaal niet meer toe.
Dat Heerenveen van de 22 doelpogingen er slechts vier tussen de palen richtte, was een meevaller voor ADO. Immers, uit de overige cijfers bleek hoe oppermachtig Heerenveen was. De Friezen hadden 68% balbezit, wonnen 60% van alle kopduels en hadden 86% geslaagde passes. Bij ADO lag dat aantal geslaagde passes op slechts 68%, veel te weinig om een wedstrijd onder controle te houden.

Duidelijk is dat het wel een tijd zal duren voordat ADO weer een goed voetballende ploeg wordt. Daarom keken alle verantwoordelijken op zaterdagavond vooral wat goed was gegaan. Zoals de rentree van Kishna. Brood: 'Alle aandacht is voor hem. Dat heeft hij verdiend, groot respect voor de manier waarop hij is teruggekomen. Mooi om te zien ook hoe de groep reageerde. Dat we een zwaarbevochten punt halen werkt dan ook mee. Shaquille Pinas moest er in de slotfase uit en die geeft dan de aanvoerdersband aan Ricardo. Was niet afgesproken, wel mooi om te zien.'

Jan-Hermen de Bruijn

ADO'S BESTE EREDIVISIESEIZOEN (DEEL 4)

WAARMAKEN STATUS KOPLOPER LASTIGE KLUS

ADO'S BESTE EREDIVISIESEIZOEN OOIT WAS DAT VAN 1970-1971. NU VIJFTIG JAAR GELEDEN DUS. AANLEIDING OM DAAROP TERUG TE BLIKKEN. IN TIEN DELEN. IN DEZE ADO DEN HAAG POST HET VIERDE DEEL, OVER DE MAAND **NOVEMBER 1970**. ADO WAS **KOPLOPER**. DAARAAN MOEST HET NIET ALLEEN ZELF WENNEN, MAAR DAT MOESTEN OOK DE MEDIA. EN DE TEGENSTANDERS GINGEN ZICH STEEDS MEER OP DE HAAGSE PLOEG INSTELLEN. LUKTE HET NIET GOEDSCHIKS, DAN SOMS OOK MAAR KWAADSCHIKS. DAT WAS NIEUW VOOR ADO…

Frits Flinkevleugel tikt de bal in eigen doel, waardoor ADO wint met 0-1.

ADO had moeite om te gaan met de status van koploper. Ook al duurde deze inmiddels al enige weken. Tegenstanders stelden zich steeds meer in op de ploeg van trainer Vaclav Jezek. Zoals hekkensluiter AZ'67 op 1 november 1970. Spelers die toch wel als beschaafde heerschappen te boek staan als Dick Twisk en Jan Liberda ontpopten zich juist tegen ADO als behoorlijk schavende opponenten, die scheidsrechter Klaassens het nodige schrijfwerk opleverden. Toen waren in Nederland gele en rode kaarten nog niet aan de orde. Lex Schoenmaker werd zwaar bewaakt en als het ware een ketting omgelegd. Toch nam ADO in de 67e minuut een voorsprong, toen Harry Hestad de bal voor de vergeefs grijpende handen van doelman Gerrit Vooijs inkopte na een inswingende corner van Leo de Caluwé,

Harry Hestad kopt in en laat doelman Gerrit Vooijs van AZ vissen.

de vervanger van Joop Korevaar die thuis met angina op bed lag. De vreugde over de voorsprong was van korte

duur. Vier minuten na de openingstreffer bracht Szygmundt Schmidt de stand op 1-1. De rest had meer weg van ‘catch as catch can’ dan van een fatsoenlijke wedstrijd. Ondanks het puntverlies werd de koppositie nog fraaier: twee punten voor op Feyenoord, dat met 4-2 won van Excelsior en Sparta, dat bij FC Utrecht niet verder kwam dan 1-1.

Een week later, op 8 november 1970, lukte het Lex Schoenmaker eenmaal zich te onttrekken aan de speciale mandekking. Ditmaal van Jan Veenstra van Go Ahead. In het bekertreffen in Deventer kon Lex Schoenmaker zich nauwelijks uitleven in dartele soli, kunstige een-tweecombinaties en splijtende passes zoals hij gewend was. Toen werd ADO nog maar als een gewoon subtoppertje beschouwd. Sinds de status van koploper was dat dus anders. Die ene keer, dat Haagse Lex zich in Deventer losmaakte van zijn cipier, bleek voldoende voor de gouden pass in de ruimte, waar Wytze Couperus ondanks zijn schaduwspeler Henk Warnas de bal oppikte en achter doelman Collin Withers werkte. De enige treffer van het bekerduel, waarin Aad Mansveld nadien nog riskant omging met het opzetten van de buitenspelval. Na de wedstrijd kreeg Wytze Couperus bericht uit Zeist, dat bondscoach Frantisek Fadhronc hem selecteerde voor Oranje na de afzegging van de geblesseerde PSV’er Willy van der Kuijlen. Oranje had een ontmoeting met de DDR in het vooruitzicht.

Ook op de derde novemberzondag, 15 november 1970, speelde ADO buitenshuis. Ditmaal ging de reis naar het Olympisch Stadion in Amsterdam, waar DWS voor 12.000 toeschouwers als gastheer speelde. Door de moeite, die ADO de voorgaande weken had met de toegenomen weerstand kreeg het ook te maken met kleineringen in de media, die vonden dat het leiderschap van de Eredivisie de club niet paste. Na jaren gezeur over de voorspelbare hegemonie van Feyenoord en Ajax was een frisse verandering blijkbaar ook niet goed. ADO kreeg in de hoofdstad te maken met een enthousiast spelend DWS, dat om te beginnen voor een hete openingsfase zorgde. ADO oogde angstig. Nu mocht gezien de voorgaande zeven nederlagen en vier remises in het Olympisch Stadion DWS gerust als Angstgegner worden gekwalificeerd. En de thuisploeg creëerde als het ware een paradijs aan kansen. Karel Bonsink, Frits Flinkevleugel en Finn Seemann kregen niet te missen kansen. Bovendien vonden zij een in topvorm

Harald Berg passeert de Volendammer doelman Jan Ruiter en opent de score.

verkerende Ton Thie onder de Haagse lat op hun weg. Verder leek Harry Hestad zodanig door zijn directe tegenstander Flinkevleugel te zijn geïntimideerd, dat de anders zo beweeglijke Noor als het ware verstijfd was. Zijn landgenoot Harald Berg had ditmaal zijn dag niet en in het centrum van de aanval wachtte Wytze Couperus tevergeefs op bespeelbare ballen. In het Amsterdamse doel had Jan Jongbloed zo weinig te doen, dat hij net zo goed zijn vishobby aan de Sloterplas had kunnen uitoefenen. Vlak voor de rust even een Haagse opleving via Dick Advocaat, Wytze Couperus en Lex Schoenmaker. En na rust pakte Lex Schoenmaker weer zijn dominante rol op, hoewel Seemann nog op de paal van het Haagse doel beukte. Vervolgens brak dan toch het hoogtepunt voor ADO aan. Een crosspass van Piet de Zoete en overstapjes van Schoenmaker en Advocaat brachten Harald Berg in de gelegenheid Jan Jongbloed daadwerkelijk te laten vissen. De Noor kreeg zelfs hulp van Frits Flinkevleugel, die in een poging voor het doel langs naast te tikken, de bal bij de verste paal in het doel zag verdwijnen. Het bleek het enige doelpunt van de wedstrijd. Enerzijds optisch onrecht voor de ploeg van trainer Joop Brand waarvoor zijn Haagse collega Jezek zich bijna excuseerde. Anderzijds verkneuterde ADO zich de tot drie punten voorsprong uitgegroeide voorsprong op de concurrenten op de ranglijst. De achtervolgers Sparta en Feyenoord speelden immers gelijk tegen elkaar. En ineens had FC Twente zich aangesloten bij het groepje achtervolgers.

De 22e november 1970 had ADO eindelijk weer eens een thuiswedstrijd. In het Zuiderpark wachtte in Volendam een tegenstander, die niet het voornemen had er

een leuke wedstrijd van te maken. De oppositie toonde zich een rauwdouwer met schoppen en sensatie troef. Volendam maakte 29 overtredingen, maar als scheidsrechter Berrevoets geen voorstander was geweest van de voordeelregel dan had het aantal correcties tot vele malen in het kwadraat kunnen oplopen. ADO werd hypernerveus van het brute Noord-Hollandse verweer en zelfs angstig. Het uitblijven van doelpunten leidde tot gehaast en onrustig spel, Harald Berg werd maar niet bereikt en stond als het ware op een eiland. Daarbij kwam nog, dat Jan Ruiter het Volendamse doel met veel bravoure verdedigde. Eén man, en dat gold ook voor de voorgaande wedstrijden, was bij ADO volkomen zichzelf: Piet de Zoete. En hij vond Berg wel en leidde zo de openingstreffer van de Noor in. Na rust verbaasde Volendam opnieuw. Trainer Hans Croon liet zijn ploeg ineens met vier spitsen spelen. En dat leidde tot enige paniek in Haagse kringen. Kras kopte de bal op de lat, vervolgens stopte Ton Thie een kogel van de balvaardige Billy Bond, maar in de rebound bracht Kras de stand toch op 1-1. Een handsbal van Volendammer Dick de Boer gaf Aad Mansveld de gelegenheid ADO via een strafschop opnieuw op voorsprong te brengen. Hij deed dit in tweede instantie. Vervolgens werd het accent weer gelegd op ontsporingen met als dieptepunt de woede-uitbarsting van Wytze Couperus, die de treitertrapjes van Hans Jonk en als toegift diens knie in het kruis zo beu was, dat hij de Volendammer achtervolgde. Couperus' teamgenoten snelden toe en voorkwamen erger. Maar nu begon het publiek zich te roeren. Van de Noordtribune zeilde een bierfles pal op het hoofd van een bij het hek staand jochie. En die ging groggy. Als blijk van medeleven ging Aad Mansveld daags na de wedstrijd bij het joch op huisbezoek. De narrow escape van 2-1 tegen Volendam betekende wel consolidatie van de koppositie. Alleen Sparta won ook (0-1 bij Go Ahead) en bleef op

Wytze Couperus is woest en wil de vluchtende Hans Jonk achterna. Ploeggenoten René Pas en Dick Advocaat (6) houden hem tegen.

drie punten. Feyenoord en FC Twente kwamen remise (1-1) overeen en nu voegde PSV zich via 0-3 bij FC Utrecht bij het groepje achtervolgers.
Het bezoek aan Telstar, op 29 november 1970, verliep tot ADO's opluchting volgens de regels van sportiviteit. Harald Berg, Wytze Couperus en Harry Hestad hervonden hun goede vorm, waarmee zij de IJmondse defensie tot wanhoop dreven. Wytze Couperus zorgde voor de 0-1, Lex Schoenmaker bepaalde na rust de eindstand op 0-2. En trainer Jezek complimenteerde zijn collega Jan Rab van Telstar met de fair play-instelling van diens ploeg. Maar dat vatte Rab innerlijk eerder als een belediging op dan als een compliment. Ton Thie zag zijn optredens in november weer eens beloond met een oproep voor de selectie van Oranje, dat een vriendschappelijke interland tegen Roemenië voor de boeg had. En Lex Schoenmaker bezette op de topscorerslijst van de Eredivisie de tweede plaats met negen treffers achter Jan Groenendijk van FC Utrecht die eenmaal vaker scoorde.

Frans Leermakers

Telstars doelman Paul van der Meeren kan de 0-1 van Wytze Couperus niet voorkomen.

DE **DUBBELE CIJFERS** VAN **1956**

IN WELLICHT EEN VAN DE MOEILIJKSTE JAREN IN HET BESTAAN VAN ADO DEN HAAG IS NIETS FIJNER DAN AF EN TOE EEN BLIK TE WERPEN OP DE **PRACHTIGE HISTORIE** VAN DE CLUB. EVEN KIJKEN NAAR TIJDEN WAARIN WINNEN VAAK ZO GEWOON WAS EN VOORAF DE VRAAG WERD GESTELD: 'MET HOEVEEL GAAN WE WINNEN VANDAAG?' DAT IN 1956 IN ***77 DAGEN*** HET CORRECTE ANTWOORD **'MET DUBBELE CIJFERS'** ZOU ZIJN, KON ZELFS IN HET GLORIEUZE SEIZOEN 1956-1957 GEEN FAN HEBBEN VERMOED.

De lente van 1956 was voor ADO in een flinke teleurstelling geëindigd. Na de invoering van het profvoetbal in 1954 hadden de clubs en de KNVB besloten tot de invoering van een voetbalpiramide: vanaf 1956 zouden de sterkste clubs van het land moeten worden ondergebracht in een topklasse, Eredivisie genaamd. Om tot zo'n topklasse te komen zouden de vier hoogste afdelingen van het seizoen 1954-1955 worden teruggebracht tot twee Hoofdklassen in het seizoen 1955-1956 en het seizoen daarna tot één Eredivisie.

ADO - ingedeeld in de Hoofdklasse A – had in die afdeling minimaal als negende moeten eindigen, maar werd zeer teleurstellend twaalfde. SHS had in de Hoofdklasse B net zo'n tegenvallend seizoen en finishte als veertiende. Voor beide Haagse clubs restte in het seizoen erop een plaatsje in de - ook in twee afdelingen opgesplitste - Eerste Divisie.
Hoewel de club voor het seizoen 1956-1957 tot grote favoriet was uitgeroepen, begon ADO tegenvallend in de Eerste Divisie A. De gelijke spelen bij De Volewijckers (3-3) en in het Zuiderpark tegen Haarlem (2-2) van de door Rinus Loof getrainde ploeg waren beneden verwachting. Alleen de bekerwinst van 7-0 op Alphen voldeed aan het verwachtingspatroon.

Het KNVB-bekertoernooi van 1956-1957 was een vrij groots gebeuren met ruim 150 clubs. In de eerste fase met voornamelijk regionale wedstrijden. Vandaar die wedstrijd tegen Alphen in de eerste ronde en in de tweede ronde tegen amateur-tweedeklasser Blauw Zwart. De Wassenaarse club had in de eerste ronde DHC met 3-1 verslagen en reisde vervolgens op zondag 16 september 1956 naar het Zuiderpark. Een paar dagen voor dat bekerduel had de ADO-selectie een 'boost' gekregen. In een 'oefenderby' tegen SHS was het ADO gelukt een snel opgelopen achterstand van 0-2 om te zetten in een zege van 3-2. Met Carol Schuurman (2x) en Theo Timmermans als de doelpuntenmakers toonde ADO aan over wat voor – zeker voor een Eerste Divisieclub – waanzinnig goede aanvallers trainer Loof destijds beschikte.
Theo Timmermans, die op 9 juni 1946 voor ADO debuteerde, had in de herfst van 1956 al tien interlands op zijn naam staan. Later dat seizoen zou hij – als Eerste Divisiespeler – nog twee interlands aan zijn totaal toevoegen. Dat het in zijn loopbaan maar tot twaalf interlands

Blauw Zwart maakte (vóór rust) goede indruk 16-9-57

Maar ADO scoorde in 2e helft aan lopende band en won met 11—1

(Van een onzer verslaggevers)

De Wassenaarse amateur-2e klasser Blauw Zwart heeft gisteren in het Zuiderpark in de bekerwedstrijd tegen de roodgroene semi-profs vóór rust een uitstekende indruk gemaakt. Zonderen we de eerste minuten, waarin ADO, dank zij midvoor Schuurman, aan een 2—0 voorsprong kwam, uit, dan was de eerste helft geheel voor de gasten, die enthousiast ten strijde trokken, uitstekend verdedigden en alleraardigste aanvallen opbouwden, waaraan evenwel de afwerking ontbrak.

Zoals het meer gaat in een dergelijke ontmoeting veroverden de ... spelbeeld volkomen. Reeds direct maakte Mick Clavan, na aangeven van Rijnvis, er 3—1 van en van dat moment af is Blauw Zwart, dat vóór de rust kennelijk te veel van zijn krachten had gevergd, er praktisch niet meer aan te pas gekomen. Ondanks uitstekend werk van stopper Riem kon Theo Timmermans, nadat hij en Clavan enkele kansen om zeep hadden gebracht, de stand op 4—1 brengen. Twaalf minuten later rondde Rijnvis een zuivere pass van Theo op de juiste wijze af (5—1); prompt daarop werd het, wederom door Rijnvis, 6—1 en door een schuiver van Schuurman 7—1. Theo Timmermans

Krantenkop daags na ADO-Blauw Zwart (17 september 1956)

zou komen kwam vooral door zijn vijfjarig verblijf in Frankrijk. Daar verdiende hij zijn brood bij Nîmes Olympique. De destijds net 22-jarige Carol Schuurman (ADO-debuut in 1953) zou later ook het Oranjeshirt dragen. Inclusief zijn debuut tegen Turkije op 4 mei 1958 zou hij komen tot vier interlands. De meest illustere uit de ploeg van 1956-1957 was Mick Clavan. Hij debuteerde in 1948 als negentienjarige. Ruim vijftien jaar, in 1963, later zou hij zijn laatste wedstrijd voor ADO spelen en zette zijn loopbaan een aantal jaren voort bij (Scheveningen) Holland Sport. Clavans interlandloopbaan duurde bijna

net zo bizar lang: zeventien jaar, tussen 1948 en 1965. Dus vaak met lange onderbrekingen.
De dag voor ADO's bekerwedstrijd tegen Blauw Zwart speelde zowel Theo Timmermans als Mick Clavan nog met Nederland B in Arnhem een oefeninterland tegen Zwitserland B. In de in 2-2 geëindigde wedstrijd trof Clavan één keer doel; het andere Oranje-doelpunt kwam op naam van Feyenoorder Henk Schouten, die trouwens eerder nog een tijd uitkwam voor Holland Sport.

Ondanks het feit dat beide topaanvallers nog geen 24 uur daarvoor een volledige wedstrijd speelden aarzelde trainer Loof geen seconde om Clavan en Timmermans op te stellen tegen Blauw Zwart. Logischerwijze hield het duo (beiden semiprofs) zich in de eerste helft nog vrij rustig. Alle aandacht ging in het begin van de bekerwedstrijd uit naar Carol Schuurman, die binnen zeven minuten met twee doelpunten ADO aan een voorsprong hielp. Met zo'n achterstand bleef er voor Blauw Zwart niets anders over dan vrijuit te voetballen. De Wassenaarders trokken enthousiast ten aanval en verwierven daarmee al snel de sympathie van het goed gevulde Zuiderpark. En helemaal, toen doelman Piet Oostrum, Wassenaarder van origine, een voorzet van Noordervliet verkeerd beoordeelde en de bal via de binnenkant van de paal in zijn doel zag verdwijnen (2-1).

Het laat zich niet moeilijk raden dat de ruiten van ADO's kleedkamer in de rust moeten hebben getrild bij de tirade van Rinus Loof. En ook dat de uitbarsting van de 'oude ijzervreter' doel moeten hebben getroffen. Want het ADO van de tweede 45 minuten leek op niets op de ploeg, die het in de eerste helft nog zo moeilijk had tegen Blauw Zwart. Al binnen een minuut slaagde Mick Clavan er in om – na een pass van Rijnvis - de marge van twee treffers te herstellen. Voor de club uit Wassenaar was ADO's razendsnelle treffer de doodsteek. Theo Timmermans (58.), Lex Rijnvis (65. en 67.), Carol Schuurman (73.), Theo Timmermans (78.) en Roel Timmer (80.) joegen de stand moeiteloos op tot 9-1. Van aanmoedigingen voor underdog Blauw Zwart was in het Zuiderpark geen sprake meer. 'Tien, tien, tien', klonk het vanaf de tribunes. Met nog vijf minuten op de klok was het Schuurman die de bal koppend na een voorzet van Roel Timmer in het doel van Blauw Zwart werkte. De Wassenaarse doelman werd zelfs in de laatste seconde nog voor de elfde keer gepasseerd. Door Roel Timmer, nota bene Wassenaars ingezetene in Haagse dienst: 11-1.

SCHUURMAN BIJ A. D. O.
SCHUTTERSKONING

Emma leed enorme nederlaag (10—0)

(Van een onzer verslaggevers)

DEN HAAG. — Binnen het kwartier was Emma volledig gevloerd. De Dordtenaars hadden het in de eerste helft nog redelijk kunnen houden omdat ADO niet in normale vorm stak, geen tempo kon opbrengen, de combinaties slecht uitvoerde. Het wilde niet tegen de zwoegers van Emma. Dat was na de rust anders. Het raderwerk in de Haagse voorhoede paste weer precies in elkaar en de 2—0, die op het scorebord stond, was spoedig veranderd in 5—0. Er zouden nog vijf treffers bij komen. Een enorme nederlaag van Emma dat, niettemin dapper doorzwoegde maar technisch zo pover te voorschijn kwam, dat de nederlaag niet eens te verontschuldigen is.

Karel Schuurman, de middenvoor van ADO, voelde zich kiplekker. Hij kon naar hartelust zijn technische capaciteiten demonstreren maar vooral zijn vermogen om op geraffineerde wijze doelpunten te maken. De ene keer na zich keurig te hebben vrijgespeeld, een andere maal met een simpele beweging van zijn voet. En bij heeft kansen gekregen. Vijf keer schoot hij raak en dat stempelt hem toch wel als een middenvoor

zich naar de slachtbank te laten leiden. De Dordtenaars begonnen met een serie aanvallen, die de Haagse defensie niet had verwacht. Spil Jans raakte erdoor van zijn stuk en sloeg pardoes een bal met zijn hand weg, vlak buiten het beruchte gebied. Janus v.d. Gijp schoot uit de vrije trap tegen de lat. Langzaam kwam ADO wat meer in het offensief. Rechtsbuiten Timmer kon een rush ondernemen maar hij werd door twee verdedigers eenvoudig tegen de grond gewerkt. Scheidsrechter Florin (Amsterdam) deed alsof er helemaal niets gebeurde. Een van zijn vele fouten. En het is niet de eerste keer, dat deze scheidsrechter in Den Haag een bijzonder zwakke indruk maakt. Zo zelfs dat men zich gast afvragen hoe een dergelijke scheidsrechter in de eerste divisie terecht is gekomen. Had hij een strafschop gegeven, die zeker niet twijfelachtig was, dan zou hard spel in een korte periode na het gebeurde met Timmer zijn uitgebleven.

ADO kwam aan de leiding na twintig minuten. Rijnvis duelleerde met de Dordtse verdediging. Schuurman kreeg de bal voor zijn voeten en het was raak (1—0). Emma, gevaarlijke kopbal van In 't Veld onscha-deljk maken. Toen hij de bal in de richting van een tegenstander duwde, kostte hem dat een vrije trap ,waaruit de bal tegen de lat terechtkwam. Een tweede fout in de Haagse verdediging, die

Krantenkop op 3 december 1956

Op één of andere manier zorgde de winst er voor dat bij ADO de ban was gebroken. Nadien volgde de ene overwinning volgde op de andere. Tussen 16 september, de dag van de wedstrijd tegen Blauw Zwart en zondag 2 december, de dag dat het Dordtse Emma in het Zuiderpark op bezoek kwam, speelde ADO zes competitiewedstrijden die alle werden gewonnen.
Dat gold ook voor een oefenwedstrijd tegen Feijenoord, die onder de lichten van het VUC-stadion aan de Schenkkade op een woensdagavond werd gespeeld en in een 3-2 zege eindigde.
Een week voor de wedstrijd tegen Emma lukte het ADO om rivaal Alkmaar van de eerste positie van de Eerste Divisie A te verdrijven. Een wedstrijd, waarvan zo'n duizend met twintig bussen naar de Kaasstad vervoerde Hagenaars getuige waren. Emma daarentegen kwam als rode lantaarndrager naar Den Haag. De club uit Dordrecht had uit tien wedstrijden maar drie punten behaald. Dat de wedstrijd op de zwaarbewolkte zondagmiddag van de 2de december 1956 in een zege voor ADO zou uitdraaien, was geen verrassing. Wel dat de score tot 10-0 zou oplopen! Nog steeds de grootste competitiezege van ADO in het betaalde voetbal.

Net als 77 dagen eerder in die bekerwedstrijd tegen Blauw Zwart wees in de eerste helft niets op de uiteindelijke monsterscore. Fel vechtend slaagde Emma er in om de achterstand halverwege tot slechts 2-0 te beperken (treffers van Carol Schuurman en Theo Timmermans uit een strafschop). Een traag en onnauwkeurig spelend ADO had zelfs het geluk, dat de Dordtenaren bij hun uitvallen tot twee keer de lat boven doelman Frans Kok

troffen. Na de hervatting stond er een geheel ander ADO in het veld. De arme Dordtse doelman Zondervan zag de ene aanval na de andere op zich afrollen. Even moet hij het idee hebben gehad - in plaats van de daadwerkelijke zeven graden – in een soort sneeuwstorm terecht te zijn gekomen. Overal doken de in wit shirt en witte broek geklede ADO-spelers voor hem op.

Voor Emma was het nog een geluk dat doelman Zondervan een uitstekende middag had, want anders zou de score nog veel hoger zijn opgelopen. 'De slachting begon vlak na rust', schreef één van de kranten. Clavan (50.) en Schuurman (57. en 59.) hadden binnen een kwartier de score naar 5-0 opgeschroefd. Met de minuut werd de chaos bij Emma groter. Er ontstond onenigheid tussen de Dordtse spelers onderling, iets waar Rijnvis (67.), Schuurman (70.) en Clavan (72.) dankbaar van profiteerden. Met de 8-0 op het bord en een ploeg vol ruzie makende spelers besloot de Dordtse aanvoerder Janus van der Gijp in te grijpen. Hij stuurde neef (!!) Jurriaan van der Gijp uit het veld! Janus gold destijds als een bekende voetbalpersoonlijkheid. Hij was één van vier voetballende broers Freek, Cor, Janus en Wim van der Gijp die in het begin van de vijftiger jaren bij Emma een legendarische voorhoede vormden. Nadat in 1955 in Nederland het profvoetbal was ingevoerd, vertrokken Cor en Wim (de vader van René van der Gijp) naar respectievelijk Feyenoord en Sparta. (opmerkelijk genoeg maakte Cor van der Gijp – op de dag dat zijn broer z'n neef uit het veld stuurde - bij Sparta-Feijenoord liefst vier doelpunten voor de Kuipploeg. Broer Wim ontbrak in de wedstrijd omdat hij enkele dagen eerder aan een meniscus was geopereerd.
Het ingrijpen van Janus van der Gijp zorgde wel voor wat meer orde op het veld. Maar met 10 man kon Emma de Haagse stormloop uiteraard niet indammen. Theo Timmermans produceerde ADO's negende doelpunt waarna – tot groot enthousiasme van de 14.000 op de tribunes, er klonk opnieuw 'tien, tien, tien' – Carol Schuurman in de slotseconde dat tiende doelpunt daadwerkelijk op het scorebord bracht.

Vijf goals in één wedstrijd. Dat overkomt een speler van ADO niet vaak. Voor De Telegraaf een dag na de wedstrijd reden om speciale aandacht te besteden aan het feit dat de 22-jarige tegelzetter aan het begin van het seizoen niets voelde voor de middenvoorpositie. 'Die ligt me niet', had Schuurman in eerste instantie gezegd op het voorstel om - vooral in verband met de weer van SHS naar ADO verhuisde Clavan - zijn vertrouwde plek als rechtsbinnen te verruilen voor die van aanvalsleider. De Telegraaf vervolgde: 'Schuurman bleef tegenstribbelen, maar ADO zette door en handhaafde hem als centervoor. De leiding had het ditmaal beter gezien dan de speler. Lang, bewegelijk en ook technisch goed ontpopte Schuurman zich steeds meer als een uitstekende aanvalsleider. Hij maakt de laatste tijd geregeld goals en zijn steeds meer constant wordende schotvaardigheid le-

5 mei 1957: beeld uit ADO's kampioensduel met De Graafschap. Harry Vreken (links) op jacht naar de bal. Carol Schuurman (midden) en Lex Rijnvis (rechts) kijken gespannen toe.

verde nu dan liefst vijf goals in één wedstrijd op. Of Schuurman nu nog tegen zijn zin middenvoor is ...?'
Om met Carol Schuurman te beginnen. Die werd dat seizoen met 29 treffers topscorer van de Eerste Divisie A. In de zes seizoenen in de Eredivisie zou hij nog 106 treffers aan zijn doelpuntentotaal toe voegen.
Met dat aantal is hij in de Eredivisie nog steeds 'all time topscorer' van ADO.
Als spelers van een Eerste Divisieclub (!!!!) maakten Theo Timmermans en Mick Clavan aan het einde van het seizoen beiden hun rentree in Oranje. Op woensdag 3 april speelde Timmermans in de met 1-2 verloren thuiswedstrijd tegen West-Duitsland zijn 11de interland. Clavan – die als invaller in het veld kwam voor Tinus Bosselaar - speelde die middag in Amsterdam voor de 24ste keer in Oranje. Later die maand, op 28 april, speelde Timmermans ook nog zijn 12e en laatste partij in het nationale elftal. België (1-1) was in het Amsterdamse Olympisch Stadion de tegenstander.

Een week na deze 84ste Holland-België bereikte ADO de zo fel begeerde promotie. Twee weken na de 3-1 nederlaag bij Wageningen was de 3-0 zege op middenmoter De Graafschap daarvoor voldoende. Met 44 punten uit 27 wedstrijden was ADO niet meer in te halen door Alkmaar (37 uit 28). Op die 5de mei 1957 had Lex Rijnvis met een fraai ingeschoten vrije trap (35) en zijn tweede treffer in de 43ste minuut de basis gelegd voor de titel en promotie. Carol Schuurman voegde er – na en fraaie pass van Theo Timmerman en tot grote vreugde van de 14.000 aanwezigen - 20 minuten voor tijd de derde treffer aan toe. Uiteindelijk haalde ADO uit de 30 competitieduels van dat seizoen 47 punten. Het won 20 keer, speelde 7 keer gelijk en verloor slechts drie keer.
Met de doelcijfers 89-35.
De kampioenswedstrijd tegen De Graafschap viel net in de periode van een reeks epische bekerwedstrijden tussen ADO en Profclub Amsterdam. Na die 11-1 zege op Blauw Zwart van september bereikte ADO via zeges op Volendam (3-2) en bij Rheden (2-4) de kwartfinales van het bekertoernooi. Het lot koppelde ADO aan Eredivisiemiddenmoter BVC Amsterdam. Omdat het Zuiderpark niet over een lichtinstallatie beschikte werd de wedstrijd op woensdag 17 april gespeeld onder de lampen van het VUC-stadion aan de Schenkkade. Voor veel Hagenaars zorgde de wedstrijd voor een nostalgisch gevoel. Voor de Tweede Wereldoorlog waren op hetzelfde terrein immers vele bijzondere wedstrijden gespeeld. Ontmoetingen tus-

De rijtoer van de kampioenen door Den Haag met trainer Rinus Loof en Mick Clavan (rechts).

sen het Haagse elftal en de Hongaarse clubs Ferencváros en Újpest Dózsa bijvoorbeeld. En een wedstrijd tussen De Zwaluwen en de Belgische nationale ploeg, de Rode Duivels. De legendarische Karel Lotsy smeedde aan de Schenkkade in het begin van de jaren dertig zijn 'Nederlands Elftal Club'; het clubhuis van VUC kreeg naar aanleiding van Lotsy's befaamde donderpreken de bijnaam 'Wondertent'.
Jan-Hermen de Bruijn

De 14.000 aanwezigen zagen die avond in een keiharde wedstrijd geen doelpunten, zodat beide teams een week later in het Olympisch Stadion in Amsterdam opnieuw tegenover elkaar stonden. En weer geen beslissing.
Na de 90 minuten in Den Haag bleken nu 120 minuten niet genoeg om een winnaar te bepalen. Halverwege de tweede helft had Loek Feijen met wat geluk ADO-doelman Kok weten te passeren. Harrie Vreken zorgde vervolgens in de 81ste minuut voor de gelijkmaker, waarna 4 x 7,5 minuten verlenging geen treffers opleverden en – zo ging dat in die dagen – de derde en beslissende wedstrijd noodzakelijk werd.
Op de avond van woensdag 8 mei stond een op een geladen ADO-ploeg op …. Houtrust, waar die beslissingswedstrijd was vastgesteld. Uiteraard was ADO-Amsterdam zo goed als uitverkocht. De 20.000 toeschouwers hadden geen moment spijt van hun bezoek. In tegenstelling tot de eerste twee wedstrijden was er dit keer volop spektakel. Geïnspireerd door de promotie van een paar dagen eerder liet het vrijuit spelende ADO zich niet van de wijs brengen door een vroege Amsterdamse treffer van Jos Vonhoff. Even later maakte Rijnvis al met

een kopbal gelijk, waarna Schuurman en opnieuw Rijnvis de stand op 3-1 brachten. Rijnvis produceerde zijn tweede treffer in de rebound nadat Amsterdam-doelman Visser de bal een door hem slecht genomen strafschop had gestopt. Vlak voor rust kreeg ADO nog een strafschop, maar ook nu stopte Visser de bal. Karel Jansen was ditmaal de ongelukkige afzender. Na de hervatting dacht ADO door te verdedigen de voorsprong tot het laatste fluitsignaal te behouden. Het plan leek te mislukken, toen Loek Feyen Amsterdam weer in de race bracht (70.), maar uiteindelijk zorgde Carol Schuurman voor opluchting in Haagse harten (80.), waarna een laat doelpunt van Vonhoff de Haagse vreugde niet meer kon bederven (4-3).

ADO op weg naar de dubbel? Het had wel gekund.
De halve finale tegen het in de Eredivisie op een tweede plek geëindigde Fortuna'54 werd gespeeld op een dit keer met 23.500 toeschouwers propvol Houtrust.
Na twee treffers in de openingsfase (5. Harry Custers 0-1, 20. Carol Schuurman) was het oud-ADO-spits Bram Appel die in de derde verlenging van 7,5 minuten de strijd besliste door met een kopbal ADO-doelman Kok te kloppen. De verlenging zou overigens niet nodig zijn geweest als Vreken de – zoals Het Vaderland het omschreef – kans van de dag niet had gemist door geheel vrijstaand te lang te aarzelen nadat hij door een combinatie tussen Clavan en Schuurman vrij voor doel was gespeeld.
Dat ADO – bij het bereiken van de finale – een serieuze kans zou hebben gehad om de andere finalist Feijenoord te kloppen, bleek wel uit het resultaat van de eindstrijd op 16 juni. Op die bloedhete zondagmiddag won Fortuina'54 met 2-4 van een jeugdig en met een aantal invallers spelend Feijenoord. Oud-ADO-er Bram Appel maakte die dag in De Kuip drie treffers en bezorgde zijn club de splinternieuwe KNVB-beker. De inmiddels zo befaamde 'dennenappel' werd die dag door KNVB-voorzitter Hopster voor het eerst uitgereikt. Hagenaar Appel was de eerste aanvoerder die de zilveren trofee in ontvangst nam.

Jan-Hermen de Bruijn

ADO'ers, die 5x of vaker scoorden in één wedstrijd

Wim Tap
14-02-1926: ADO-Olympia 9-1 (5x)
16-01-1927: ADO-LSV 12-0\
(7x, nog altijd een record)
19-06-1927: ADO-ASC 15-0 (6x)

Gerard Tap
19-06-1927: ADO-ASC 15-0 (5x)

Frans de Roo
29-09-1927: ADO-Friesland 10-2
(5x, voorronde NVB-jubileumtoernooi)

Adri van der Zant
07-06-1953: ADO-Maurits 5-3 (5x)

Henk van Leeuwen
09-07-1980: VVM-FC Den Haag 0-11
(5x, oefenduel)

Remco Boere
13-08-1985: RKAVV-FC Den Haag 2-10
(5x, oefenduel)
29-07-1986: De Noormannen-FC Den Haag 0-12
(5x, oefenduel)

Edwin Grünholz
27-07-1991: OWIOS/WHC-combinatie-
FC Den Haag 0-10 (5x, oefenduel)

Harry van der Laan
28-07-1994: DZS-FC Den Haag 0-12
(5x, oefenduel)

Emiel van Eijkeren
27-07-1999: SV Nootdorp-ADO Den Haag 1-10
(5x, oefenduel)

Giovanni Korte
04-07-2015: Laakkwartier-ADO Den Haag 1-12
(5x, oefenduel)

ZWART-WITTE HISTORIE IN KLEUR

Het Zuiderpark was mudvol op 20 april 1952, toen de aanstaande landskampioen Willem II op bezoek kwam. Het werd 1-1. Een nuttig puntje voor ADO, dat onderin de middenmoot van de Eerste klasse C bivakkeerde. Op de foto – weer vakkundig ingekleurd door Raymond Arkesteijn – pakt doelman Frans Kok stijlvol de bal, voordat de Tilburger Sjel de Bruijckere gevaarlijk kan worden. Links houdt Jan van Beek een oogje in het zeil. En voor de volledigheid: de doelpunten kwamen van Wim Mangelmans (ADO) en Jo Mommers (Willem II).